

DARBININKAS

Vol. LXXVI, Nr. 4
Sausis - January 25, 1991

Penktadienis-Friday

SECOND-CLASS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N. Y. 11207

50 centų

SVARSTO PRIEMONES NUBAUSTI GORBAČIOVĄ

Washingtonė sausio 17 posėdžiavusi JAV Helsinkio Konferencijos komisija, susidedanti iš JAV senatorių, kongresmanų ir vyriausybės atstovų, svarstė būdus, kaip nubausti Sovietų Sąjungą už jos veiksmus prieš nepriklausomybės judėjimą Pabaltijyje.

Sesijoje, kurią paskubomis sušaukė tos komisijos vicepirmininkas kongresmanas iš Maryland, demokratas Steny H. Hoyer, paaikškėjo vieninga nuomonė, kad Gorbačiovas panaudojo karinę jėgą Lietuvoje specialiai tuo momentu, kai JAV buvo užsiėmusios įvykiais Persijos įlankoje.

Komisija parengė eilę rekomendacijų vyriausybei. Jų tarpe siūloma, kad JAV atidėtų viršūnių susitikimą ir užmegztų diplomatinis santykius su Pabaltijo valstybių vyriausybėmis. Kaip demokratai, taip ir respublikonai konstatavo, kad Valstybės departamentas "per lengvai žiūri į padėtį Pabaltijyje" ir "turi pasisakyti griežčiau".

Arizonos senatorius demokratas Dennis DeConcini aiškino, kad, jo supratimu, Sovietai panaudojo pasaulinę įtampą Persijos įlankoje kaip pretekstą padidinti savo spaudimui prieš Pabaltijo respublikų demokratines vyriausybes. Wyoming senatorius respublikonas Malcolm Wallop kaltino Gorbačiovą, kad

jis, pažeisdamas Irakui uždėtą Jungtinių Tautų sankcijas, ten tebesiunčia karinius reikmenis. Dėl to jau negalima toliau pasitikėti. Pensilvanijos kongresmanas respublikonas Don Ritter ragino imtis naujos strategijos "pasivilinti Gorbačioviui papades", einant iki to, kad jam būtų atimta Nobelio taikos premija. O New Yorko valstijos senatorius respublikonas Alphonse D'Amato ragino, kad JAV pripažintų Pabaltijo valstybes.

Valstybės departamento atstovas, Europos ir Kanados reikalams sekretoriaus asistentas Raymond G. H. Seitz supažindino komisijos narius su numatytais ateities planais. Jis sakė, kad svarstomas klausimas dėl suteikimo Pabaltijo valstybėms stebėtojo statuso Helsinkio Konferencijoje. Esą taip pat keliamas klausimas pasiūsti į Pabaltijį JAV delegaciją, susidedančią iš aukšto rango amerikiečių, kaip solidarumo ženklą. Maryland kongresmanas Hoyer siūlė į tokią delegaciją įjungti buvusius prezidentus Carter ir Reagan.

Apibendrinamas Valstybės departamento veiklą, sekretoriaus asistentas Seitz pakartojo, jog žvelgdamos į karinę akciją "su pasibjaurėjimu" JAV pakartotinai siuntusios protestus Maskvai ir prašiusios "atitaisyti, kas buvo padaryta".

ŠEVARDNADZĖ – BALTIJOS VALSTYBIŲ DRAUGAS?

Lietuvos ministrė pirmininkė Kazimiera Prunskienė pasikalbėjime su Reuterio žinių agentūra pareiškė, jog pasitraukus E. Ševerdnadzei Baltijos valstybės

"prarado draugą" (Tiesa, 1990.XII.23). Ji įspėjo Vakarų valstybes, kad reikalinga ryžtinga jų pozicija, sustabdant M. Gorbačiovo posūkį diktatūros link.

Kaip SSRS užsienio reikalų ministras Ševardnadzė viešai kartoją Gorbačiovo liniją tautiniu klausimu. Tačiau dabar paaikškėja, kad jis buvo daug palankesnis respublikų siekiams už Gorbačiovą ar "kietos politikos" šalininkus. Savitraštyje *Moscow News* sausio 2 d. išspausdintame pasikalbėjime jis pareiškė, jog jis atsistatydino, nes jis negalys toleruoti "tvarkos atstatymo jėgos pagalba". Anot jo, "negalima sutikti su smurtu, beteisiskumu bei represijomis", nes tai "gali privesti prie Tbilisi ir Baku įvykių pasikartojimo". (Specialių sovietinių dalinių įsikišimas tenai pareikalavo daugiau kaip 100 civilių aukų).

Kaikurie deputatai Maskvoje įvykusiame "liaudies atstovų" kongrese apkaltino Ševardnadzė per didelėmis simpatijomis savo gimtajai Gruzijai ir "nepateisinau nuolaidumu".

(Elta)

riausybės sudarymo prisideda ir ją remia.

Esame vienybėje su ryžtingai kovojančia visa Lietuvos Respublikos visuomene, jos Aukščiausiajame Taryba ir vyriausybe.

Vyriausias Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas: dr. Kazys Bobelis, Milypas Narutis, Vytautas Jokūbaitis.

Amerikos Lietuvių Taryba: Grožvydas Lazauskas, Teodoras Blinstrubas, dr. Vytautas Dargis.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės pirmininko dr. V. Bieļiausko įgaliotiniai: dr. Adolfas Damušis, dr. Petras Kisielius.

JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba: dr. Antanas Razma, dr. Tomas Remeikis, Rimantas Dirvonis.

LIETUVA LAIDOJA SAVO LAISVĖS KANKINIUS

— Gorbačiovas ruošia apinasrius masinėms informacijos priemonėms —

Šimtą tūkstantinės minios išsilejo Vilniaus gatvėmis, palydint Juodąjį Sekmadienį Gorbačiovo smogikų nužudytuosius Lietuvos laisvės gynėjus. Sausio 13-osios rytą prie TV stoties bokšto žuvusiųjų palaikai, prieš tai buvę pašarvoti Sporto rūmuose, pernešti į Vilniaus arkikatedrą. Gedulingas mišias celebravo Vilniaus arkivyskupas Julijonas Steponavičius. Kreipdamasis į minią, kuri buvo pripildžiusi katedrą ir toli išsiplėtusi į aikštę ir aplinkines gatves, jis pareiškė: "Dabar mūsų nepriklausomybė pakrikštyta kankinių krauju".

Iškilmingose pamaldose dalyvavo ir kitų tikybų atstovai. Lietuvos rusų ortodoksų Bažnyčios galva arkivyskupas Chrisostom viešai apgailestavo, kad šis nusikaltimas padarytas rusų tautos vardu ir kaltino Maskvą.

Po pamaldų procesija, besitęsianti daugiau kaip mylią, po aštuonis į gretą, skambant bažnyčių varpams ir aidint gedulingai muzikai pasuko Antakalnio kapinių link. Eisenos priešakyje žygiavo jauni vyrai, nešdami 25-ejų metų amžiaus Loretos Apanavičiūtės karstą. Loreta buvo sutraiškyta po tanko vikšrais, kai ji stovėjo prie TV bokšto. Toliau nešė karstą studento, kuris buvo nužudytas Gorbačiovo smogikų kulka į veidą. Viso buvo devyni karstai.

Lydėjusiųjų tarpe, Vilniaus policijos apskaičiavimu, buvę per 200,000. Jų tarpe lietuviai iš Vilniaus ir kitų Lietuvos miestų. Taip pat buvo vietinių rusų, lenkų ir gudų.

Amerikiečių spauda praneša, kad lydėjusiųjų tarpe buvę ir parlamentų atstovai iš Latvijos, Estijos, Gruzijos, Armėnijos, Azerbaidžano ir Ukrainos. Užsienio diplomatų tarpe buvo aukšto rango atstovai iš D. Britanijos ir Švedijos ir vienas žemo rango atstovas iš Amerikos ambasados. Gedulingai muzikai aidint, pirmieji Lietuvos laisvės kankiniai atgulė Antakalnio kapinių miškelyje.

Prie visuotinio skausmo dar prisidėjo ir tai, kad tuo metu,

Prezidentas George Bush aštriai pasmerkė Gorbačiovo veiksmus Lietuvoje, pareiškė Lietuvos žmonėms užuojautą ir išreiškė viltį, kad bus imtasi taikingų pasitarimų su teisėtai išrinkta Lietuvos vyriausybe.

Sov. S-ga vieton susirgusio min. pirmininko Nikolai Ryžkovo nauju min. pirmininku paskyrė finansų ministerį Valentin Pavlovą.

ŽUVUSIEJI UŽ LIETUVOS LAISVĘ

Sausio 12 d. naktį Vilniuje sovietų kariai nušovė 13 lietuvių, sužeidė 164, iš jų 26 kritiškai. Štai nužudytųjų pavardės:

Loreta Apanavičiūtė — 25 metų, Darius Garbutavičius — 17, Algis Kovolinskas — 51, Liudas Matulevičius — 24, Ignas Sipulionis — 17, Virginijus Druskis — 21, Alvydas Kanapinskas — 39, Titas Masiulis — 29, Alvydas Mikulka — 60, Vytautas Vaitkus — 24. Trys neatpažinti.

kai vyko laidotuvių iškilmės, per Maskvos centrinę TV programą populiarus žurnalistas Aleksandr Nevzorov aiškino oficialią įvykių versiją. Jis adoravo raudonarmiečius, "išgelbėjusius Lietuvos tautines mažumas nuo pogromo" ir siūlė, kad prie TV bokšto būtų įrengta bronzinė plokštė su pavardėmis tų "herojų". Pagal jo versiją, jie minios buvo apspjaudyti ir koliojami.

Ne tik jis vienas, bet prieš tai ir didieji Sovietų Sąjungos laikraščiai, kaip *Literaturnaja gazeta*, *Izvestija*, *Komsomolskaja pravda* ir kt., negaudami tikrų informacijų, skelbė oficialiąją versiją. Tik jau vėliau parašė visą teisybę ir kaltę suvertė Gorbačioviui.

Dėl to, kas kaltas už civilių žmonių nužudymą ir kitus įvykius Vilniuje, Maskva imasi visokių aiškinimų. Pats svarbiausias kaltininkas Gorbačiovas ginasi, tardamas, kad jis tuo metu miegojęs ir nieko apie tai nežinojęs. Jis net nepareiškė apgailestavimo, bet ir toliau kaltino Lietuvą.

Vienoje vėliausiųjų spaudos konferencijų, kurioje dalyvavę sovietiniai, Lietuvos ir užsienio spaudos korespondentai, Maskvos atstovas iš gynybos ministerijos aiškino, kad tai lietuviai

užpuolė armiją. O kai korespondentai, kurie savo akimis matė įvykius ir rodė sužeistųjų ir žuvusiųjų nuotraukas, tai generalas išsisukinėjo. Jis net nesidrovėjo tokį melą pareikšti, kad, girdi, jam vienas paratruperis sakęs, jog "vienas civilis tyčia pakišęs savo koją po jo tanko vikšrais, o kitas jį nufotografavęs". Korespondentai, kaip rašo *New York Times* atstovas Vilniuje, tokį pareiškimą palydėję garšiais ironijos balsais.

Užsienio spauda pabrėžia, kad netolimoje ateityje reikia tikėtis, jog Sovietų Sąjungos masinės informacijos priemonėms, taigi spaudai ir TV, bus uždėtas apinasris. Ir tai daro pats Gorbačiovas, kuris pats neseniai kaip tik rėmė glasnostj (atvirumą). Jis supyko, kad, Vilniaus įvykius aprašinėdama, spauda rašo teisybę ir jį kaltina. Už tai Gorbačiovas TSRS Aukščiausiojoje Taryboje sausio 16 pasiūlė, kad būtų pakeistas neseniai priimtas spaudos įstatymas, pagal kurį buvo nuimta spaudos cenzūra.

Dabar Aukščiausiajame Taryba sudarė komitetą, kuris kartu su Gorbačiovu parengs įstatymo projektą spaudai, kad ji vėl būtų kontroliuojama, norint užtikrinti objektyvumą taip, kaip jį mato vyriausybė.

Laidotuvių eisenoje Vilniuje, laidojant sovietų brutalumo aukas. Nuotr. iš *The New York Times*

LIETUVOS IŠEIVIJOS VEIKSNIŲ BENDRAS PAREIŠKIMAS VISUOMENEI

Lietuvių pagrindinių organizacijų atstovai, susirinkę nepaprastam posėdžiui 1991 m. sausio 13 d. Chicagoje, pareiškia: Šiuo metu Sovietų Sąjungos kariuomenė ir desantininkai papildomai įsiveržė į Lietuvos teritoriją, užima valstybines įstaigas ir jėga tebetęsia Lietuvos okupaciją.

Ryžtinga beginklė lietuvių tauta protestuoja ir gina demok-

ratiškai išrinktą Lietuvos Respublikos Aukščiausiąją Tarybą ir vyriausybę. Jau yra daug užmuštų ir sužeistų Lietuvos laisvės gynėjų.

Kviečiame visuomenę šiuo tragišku tautai momentu dar aktyviau įsijungti į pagalbą Lietuvai. Kreipkimės į Jungtinių Amerikos Valstybių ir kitų kraštų vyriausybes prašydami jų sustabdyti kruvino teroro veik-

smus Lietuvoje. Reikalaukime, kad iš Lietuvos būtų išvestos okupacinės Sovietų Sąjungos pajėgos ir kad nebūtų trukdoma demokratiškai išrinktai Aukščiausiajai Tarybai ir vyriausybei vykdyti savo pareigas.

Įspėjame visuomenę nesileisti būti klaidinamiems Sovietų Sąjungos pastangoms sudaryti išdavikišką vyriausybę. Smerkiame tuos, kurie prie tokios vy-

Savaitės įvykiai

Vakarų valstybių galvos ir spauda įvykius Lietuvoje pasmerkė, bet tuo tarpu jokių konkrečių veiksmų prieš Sov. S-gą nesiėmė.

Sov. S-gos užs. reikalų ministru vietoj pasitraukusio Edvardo Ševardnadzės buvo paskirtas Sov. S-gos ambasadorius JAV Aleksandr Bessmertnyh.

NYT skyrė daug vietos įvykiams Lietuvoje aprašyti. Be korespondentų pranešimų jis paskelbė eilę straipsnių, pora vedamųjų, daug iliustracijų ir trijų poetų: Tomo Venclovos, Joseph Brodsky ir Czeslaw Milosz kreipimąsi į pasaulio rašytojus pakelti protesto balsą prieš nežmonišką sovietų išpuolį prieš Lietuvos žmones.

Gruzijos parlamentas atmetė Gorbačiovo ultimatumą paleisti ten suorganizuotas ginkluotas pajėgas ir įspėjo, kad prievartinis jų nuginklavimas sukels karą.

Rusijos prezidentas Boris Jelcinas pasmerkė Gorbačiovo veiksmus Lietuvoje ir, atvykęs į Estiją, su visom trim Baltijos respublikom pasirašė susitarimus viena kitai padėti ir bendrą kreipimąsi į J.T., kad jos pradėtų svarstyti Baltijos valstybių reikalus.

Haiti kilęs sukilimas prieš krašto vyriausybę buvo numalšintas, bet žuvo apie 70 žmonių.

Sov. S-gos radio ir TV įstaiga įsakė nutraukti populiarią TV programą, kuri pajuokdavo Kremliaus valdovų ir KGB veiksmus.

Kanada atsiskakė įsileisti ten iš Vokietijos atvykusį mokslininką ir Amerikos Saturn raketos statytoją Arthur Rudolph, iš kurio OSI atėmė JAV pilietybę.

Iš **Libano** koalicinės vyriausybės pasitraukė druzų milicijos vadas Walid Jumblat ir Libano krikščionių pajėgų vadas Samir Geagea ir sudarė pavojų visai koalicijai.

JAV kongresas mažą balsų persvara pritarė prezidento Bush pažiūrai panaudoti JAV karines jėgas prieš Iraką, jei jis iki sausio 15 nepasitrauks iš Kuwaito.

Pietų Afrikoje įsivyravo tarpusavės kovos tarp įvairių juodųjų genčių, ir vyriausybės pajėgos neįstengia jų sustabdyti.

Sov. S-gos armijos Lietuvoje vadas įvedė karo būklę, uždraudė žmonių susibūrimus, TV ir radijo rekordavimus ir keliuose į Vilnių išstatydino karių sargybas, kad žmonės negalėtų iš kitų Lietuvos vietų atvykti į Vilnių.

Tūkstančiai gyventojų Maskvos Raudonojoje aikštėje ir Leningrade suruošė demonstracijas prieš įvykius Lietuvoje ir reikalavo, kad Gorbačiovas dėl to viešai pasiaiškintų.

Portugalijos prezidentu antram 5 metų terminui buvo perrinktas dabartinis prezidentas Mario Soares.

Europos Bendrosios rinkos valstybės pasmerkė Sov. S-gos karinius veiksmus Lietuvoje ir įspėjo, kad Sov. S-gai pažadėta 1 bil. dol. ūkinės paramos programa gali būti nutraukta.

Izraelis atidarė Maskvoj savo konsulatą.

New Yorke sausio 19, šeštadienį, prie Sovietų pasiuntinybės buvo surengtos didelės protesto demonstracijos, kam okupantai sovietai taip žiauriai elgiasi Vilniuje ir žudo žmones. Demonstracijoje dalyvavo apie du tūkstančiai žmonių su daugybe plakatų ir su vėliavomis. Nuotr. L. Tamošaičio

Savaitės įvykiai

Vokietijos kancleris Helmut Kohl ir Prancūzijos prezidentas Francois Mitterand bendru pareiškimu pasmerkė žmonių žudynes Lietuvoje ir ragino Gorbaciovą užbaigti prievartos veiksmus ir įsijungti į dialogą su laisvai išrinktais Baltijos žmonių atstovais. Be to, kancleris asmeniškai laišku priminė Gorbaciovui, kad jis neseniai Paryžiuje Europos Saugumo ir bendradarbiavimo konferencijoje pasirašė sutarimą visus ginčus spręsti taikingai.

Britanijos min. pirmininkas John Major įspėjo Gorbaciovą, kad prievartos veiksmai prieš Lietuvos parlamentą privers Britaniją peržiūrėti santykius su Sov. S-ga.

Tunise tuo tarpu nežinomų asmenų buvo nužudyti du žymūs PLO pareigūnai: Abu Iyad (Saleh Khalef) ir Abu al-Hol (Abdel Hamid).

Sov. S-gos didžiausiam Sverdlovsko Uralmaš fabrike, kur yra gaminamos tankų ir įvairių kitų mašinų dalys, darbininkai reikalauja, kad jiems būtų leista pasidaryti fabriko dalininkais, ir grasina paskelbti streiką, jei reikalavimai nebus patenkinti.

Vakarų žurnalistai pripažįsta, kad Vokietijų susijungimas, Rytų Europos valstybių demokratėjimas ir Sov. S-gos prisidėjimas prie JAV suorganizuotos koalicijos prieš Iraką galėjo būti pasiektas tik dėl Ševardnadzės pastangų.

LIETUVOS ŽURNALISTAI KREIPIASI Į LAISVOJO PASAULIO KOLEGAS

Per Vakarų Europą JAV sausio 11 pasiekė šis anglų k. parašytas Lietuvos Žurnalistų Sąjungos atsisaukimas, pasirašytas jos pirmininko Rimgaudo Eilunavičiaus:

"PRAŠOME JUS INFORMUOTI VISUS, NES LABAI GREITAI MES NEBEGALĖSIME TO PADARYTI. Tai okupacijos pradžia. Pasinaudodami šaunamais ginklais, parašutinininkai šiandien užėmė Spaudos Rūmus. Visi ten dirbantieji žurnalistai buvo priversti apleisti pastatą. Rytoj Lietuvoje nebus laikraščių!"

Tokia okupacija yra Vakaruose taip liaupsinamo Gorbaciovą vadaus politikos viršūnė. Mes prašome jūsų paramos sustabdyti šią grubią jėgą. Šiandien jie mėgina sutriuškinti mus, bet rytoj tokia 'perestroika' gali užpulti jus.

Lietuvių žurnalistai prašo pagalbos — moralinės paramos. Mes prašome jūsų perduoti šį

pareiškimą visoms žurnalistų organizacijoms."

Į šį SOS šauksmą sausio 11 d. jau atsiliepė Tarptautinė Žurnalistų Federacija (International Federation of Journalists). Jos pirmininkė Mia Doornaert iš Briuselio pasiuntė Gorbaciovui telegramą, kurioje Federacija "pilnai remia Lietuvos Žurnalistų Sąjungą" ir pasisako už informacijos pliuralizmą bei laisvą naudojimąsi informacija ir laisva spauda.

"Jūsų įsakymu pradėti antidemokratiniai veiksmai", rašo Federacija, "naikina bet kokias viltis, kad jūsų režimas demokratiškas". Federacija ir jos narių organizacijos reikalauja, kad Lietuvoje būtų atstatyta "pilna spaudos laisvė" ir kad suimtieji žurnalistai būtų tuoj paleisti.

Federacija faksu painformavo Lietuvos Žurnalistų Sąjungą apie šį protestą ir išreiškė savo "visišką solidarumą".

(Elta)

TARPTAUTINĖ "NEATSTOVAUJAMŲ TAUTŲ" ORGANIZACIJA

1991 m. vasario mėnesį Hagėje, Olandijoje, žada užgimti nauja tarptautinė organizacija, ginanti Jungtinėse Tautose neatstovaujamų tautų ir tautinių bendruomenių teises. Ją steigti nutarė š. m. rugsėjo mėn. Tartu mieste, Estijoje, susirinkę tautų atstovai, įskaitant ir pabaltiečius.

Laikinas organizacijos direktorius, olandas, van Walt, yra Dalai Lamos ir Tibeto egzilinės

vyriausybės teisinis patarėjas. Jis gerai žino Pabaltijo bylą ir dažnai yra Jungtinėse Tautose pasisakęs jų klausimu kaip "nevyriausybines organizacijos" (NGO) "Pax Christi International" narys.

"Unrepresented Nations and Peoples Organization" (UNPO) steigiamajame susirinkime laukiama dalyvių iš Lietuvos ir išėvijos.

(Elta)

EVANS IR NOVAK KRITIKUOJA JAV PABALTIOJŲ POLITIKĄ

Amerikiečių žvalgyba įtaria, kad Lietuvos viceministro pirmininko Romualdo Ozolo 18-mečio sūnaus staigi mirtis yra daugiau negu sutapimas, žinant sovietų vidaus reikalų ministerijos (MVD) panašius darbelius. Apie tai rašo daugelyje laikraščių spausdinami komentatoriai Rowland Evans ir Robert Novak ("Red Army Units Set for Balt Crackdown", *The New York Post*, 1991.I.4).

Komentatoriai teigia, kad Bush administracija netyčiomis padėjusi "atverti duris sovietų geležinio kumščio sugrįžimui ir demokratijos smaigimui", patvirtindama bilijono dolerių paramą Kremlui. Estų veikėja Mari-Ann Rikken Washingtonė pareiškė, kad "JAV veiksmai ir žodžiai turi būti laikomi atsakingais už Gorbaciovą neklusdomą grįžimą į diktatūrą."

Anot komentatorių prezidentas Landsbergis buvęs "sukrėtas" kai gruodžio mėn. prezidentas Bush jam tris sykius sugestionavęs, kad Pabaltijo valstybės turėtų siekti suverenumo "referendumo" būdu. Vėliau Landsbergis paklausė savo draugų: Ar Bush suprato, kad pritardamas referendumui Lietuvoje, jis pamerkia Latviją ir galbūt Estiją amžinai Maskvos priespaudai.

(Elta)

ŽMOGAUS TEISIŲ DEKLARACIJOS PAMINĖJIMAS

1990 gruodžio 10 Valstybės Departamente, Washingtonė, įvykusiame Žmogaus teisių deklaracijos ir Piliėtinių teisių įstatymo (Bill of Rights) minėjime dalyvavo VLIKO ir ALTO pirmininkai, dr. K. Bobelis ir G. Lazauskas bei veikėjai dr. J. Gėnys ir J. Bobelis.

Kalbėse buvo pabrėžtas ryšys tarp žmogaus teisių, tautų teisių ir bendros JAV užsienio politikos. Po to Baltuosiuose Rūmuose prezidentas George Bush pasakė tai dienai pritaikytą kalbą ir iškilmingai pasirašė proklamaciją. Jam išvykus, apžvalga apie tarptautinę politiką padarė gen. Brent Scowcroft, prezidento patarėjas valstybės saugumo reikalams. Į klausimą, kodėl JAV eina ginti Kuvaitą, o tyli dėl Pabaltijo valstybių, jis, atsakė, kad kur nors reikia pradėti ir, išsprendus Kuvaito klausimą, bus sprendžiamas Pabaltijo valstybių reikalas. Jis taip pat pabrėžė, kad JAV griežtai laikosi pozicijos, kad Pabaltijo kraštai yra neteisėtai okupuoti.

(Elta)

— Vilniaus universitete spaudos žurnalistikos katedros vedėjas yra docentas Bronius Raguotis. Į pirmą kursą buvo priimta 30 jaunuolių. Jie turėjo išlaikyti kūrybinio konkurso egzaminus žodžiu ir raštu. Neišlaikę kūrybinio konkurso negali laikyti stojamųjų egzaminų. Stojamieji egzaminai visi buvo raštu iš lietuvių kalbos ir literatūros, istorijos ir kurios nors užsienio kalbos.

— Šakių rajono Plokščių memorialė "Kančių keliai" granite iškalto 329 tremtinių pavardės. Dar prieškario metais šioje vietoje buvo pastatytas paminklas 1918 - 1922 žuvusiems Lietuvos savanoriams. Dabar paminklas restauruotas, jo aplinka papildyta Atminimo siena. Kuriant "Kančių kelių" memorialą, daug padirbėjo vilnietis architektas Žibartas-Simanavičius.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas patarnauja teisiniuose reikaluose. Advokatas kalba ir lietuviškai. 134 West St., Simsbury, Conn. 06070. Tel. 203 651-0261.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84 - 02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visoje miesto dalyse. Tel. 296 - 2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.), telef. 344 - 5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

BEACH MEMORIAL CHAPEL, 301 Corey Ave., St. Petersburg Beach, Fla., 33706. 813 360 - 5577. KENFIELD WOODLAWN FUNERAL HOME, 200 Pasadena Ave., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345-9393. WOODLAWN MEMORY GARDENS, 101 58th St., S. St. Petersburg, Fla. 33707. 813 345 - 9393.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujoji vietoje — OHLERT-RUGGIERE, Inc., 89 - 11 Jamaica Ave., Woodhaven, N.Y. Telef. 847-2323 (namų telef. 847 - 4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esate ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern. 1883 Madison St., Ridgewood, N.Y. 11227. Telef. 821 - 6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA — Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. — 43 - 04 Junction Blvd., Carona, Queens, N.Y. 11368. Telef. 779 - 5156.

LIETUVIŲ KULTŪRINĖ RADIJO PROGRAMA "AUŠRA". WICN-FM 90.5 Worcester, MASS. Sekmadieniais 8-9 val. vakaro, Eduardas Meilus, Jr., 70 Curtis St., Auburn, MA 01501, T. 508 753 - 7232.

NEW YORK - NEW JERSEY - Laisvės Žiburys, sekmadieniais 9 -10 val. ryto WNWK 105.9 FM. Romas Kezys, 217 - 25 54th Ave., Bayside, N.Y. 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428 - 4552. FAX 718 769 - 3302.

KOLODNY & KOLODNY: Virginija Kolodny, Lietuviškai kalbanti advokatė, 11 Park Place, Room 905, New York, N.Y. 10007. Tel. 212 349 - 7771. Nelaimių ir susidūrimų atvejai, namų pardavimas, testamentai, išnuomavimai, kondominijumų reikalai. Turi leidimą praktikuoti New Yorko valstijoje.

NEW JERSEY, NEW YORK - "Lietuvos atsiminimai", sekmadieniais nuo 2 iki 3 v. popiet iš Seton Hall Universiteto stoties, 89.5 FM banga. "Music of Lithuania" programa, vedama anglų kalba, iš tos pačios stoties girdima irgi sekmadieniais nuo 1 iki 2 v. popiet. Dr. J. J. Stukas — direktorius, 234 Sunlit Dr., Watchung, N.J. 07060. Tel. 201 753 - 5636.

Remkime

TAUTOS FONDA

ir padėkime finansuoti ELTA biuletenių leidimą šešiomis kalbomis. Jie pasiekia laisvąjį pasaulį, informuodami apie tikrą padėtį okupuotoje Lietuvoje. Neužmirškime Lietuvos Laisvės lždo, pagerbdami savo artimuosius ir jų atminimą. Aukos Tautos Fondui nurašomos nuo federalinių mokesčių (IRS Tax Exempt No. 51-0172223). Aukas siųsti adresu:

Tautos Fondas,
Lithuanian National Foundation, Inc.,
P.O. Box 21073,
Woodhaven, N.Y. 11421.

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI J VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS, N.Y. 11375
PHONES (718) 326 - 1282 326 - 3150

TAI MŪSU VIENINTELE VIETA —
— GAUSI PARODŲ SALE

KVEČAS
JONAS
1933 + 1976

Estų kartunistas Valtman nupiešė šį piešinį ir leido visiem jį panaudoti. Jis buvo dalinamas per demonstracijas New Yorke sausio 19 d. Gorbaciovas iš tanko išlindęs kelia Nobelio taikos medalį ir alyvų šakelę, kuri padaryta iš durtuvų.

VYTIS

KELIONIŲ IR TURIZMO AGENTŪRA

- LĒKTUVAI
- LAIVAI (CRUISES)
- TRAUKINIAI (AMTRAK)
- AUTOBUSAI
- NUOMOJAMOS MAŠINOS
- VIEŠBUČIAI
- IDOMIŲ VIETŲ LANKYMAS
- GRUPINĖS KELIONĖS

I LIETUVĄ

MOKĖTI GALIMA VISOMIS KREDITO KORTELEMIS
JŲKIO EKSTRA MOKESČIO UŽ PATARNAVIMĄ
PILNAI APDRAUSTA IR AKREDITUOTA AGENTŪRA

VYTIS INTERNATIONAL TRAVEL SERVICE
2129 KNAPP STREET
BROOKLYN, N. Y. 11229
TEL.: 718 769 - 3300, FAX 718 769 - 3302

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, N.Y. 11207Editorial Office: 718 827-1352
Business Office: 718 827-1351

Publication No. USPS 148-360

Second Class postage paid at Brooklyn, N.Y., Post Office
Subscription per year \$20.00. Single Copy 50 cents

POSTMASTER: Send Address Change to:

DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207
ISSN 0011-6637

— Redaguoja REDAKCINĖ KOMISIJA —

Lietuvos sunkiausias dienos

The New York Times sausio 16 išspausdino straipsnį, parašytą Maskvos korespondento Francis X. Clines. Ten rašoma, kad šis "crackdown" — tautinių sąjūdžių naikinimas Baltijos kraštuose buvo sovietų iš anksto gerai suplanuotas. Gorbaciovos užpultas sakėsi, kad jis nedavęs jokio įsakymo, kad tai padarę genero-

Pasinaudodami įtampa Vakaruose, jie drąsiai ėmėsi žygio. Žiauriai, brutaliai naikino visa, kas išreiškia tautinius jausmus, tautines aspiracijas. Pradėjo nuo Lietuvos. Palaidota jau keliolika žuvusių. O kiek tų žuvusių dar spėjo paslėpti... Televizijoje buvo matyti, kaip buvo išmetami žmonės iš televizijos rūmų penktą aukštą. Gi parlamento rūmai apkasti pylimais, sudarytos barikados.

Mažuma, kuri siekia vėl įsitvirtinti valdžioje ir socialiai gyventi, šaukėsi Maskvos pagalbos. Ir čia buvo surežisuota. Nuo senų senovės rusai vis sako: mūsų prašo gelbėti ir mes skubame tai padaryti.

Parsidavėlių saujelė padeda okupacinei kariuomenei tvarkyti Lietuvoje, dangsto jos kruvinus darbus. Lietuvoje nori nuversti dabartinę, teisėtą būdą išrinktą vyriausybę. Kas sekė CNN televizijos programas, ten matė ir girdėjo, kaip tie "sukilėliai", padedami kariuomenės, šaukė: pasitraukite iš čia, dabar čia mūsų valdžia!

Jie suras būdą kaip meluoti Vakarams, kodėl jie taip padarė. Pasakys, kad dabartinė Lietuvos vyriausybė nedemokratiška, tai reikia ją nuversti. Pastatys jos vietoje Maskvai ištikimus asmenis. Iškilis į priekį tie, kurie bėgo pas okupantus ir jiems pataikavo, prašė pagalbos. Tai kraštuti-

niai žmonės, kuriems Lietuvos reikalai nerūpi. Rūpi tik jų asmeninis gerbūvis. O Sovietai sugeba tokiems gerai atsisteisti — įtaso vilas, atskira krautuves, tarnus ir medžioklei atskirus draustinius. Tai bolševikinė buržuazija, kuri trokšta ištaigiai gyventi ir naudotis dirbančios liaudies triūsu. Spėjama, kad į viršūnes iškilis ne vienas stribas, šautuvu stačias komunizmą Lietuvoje, ar kokios nors kitos buvusios garsenybės.

O kiek tokių dar kitose pozicijose. Sakoma, kad provincijoje niekas nepasikeitė: visi didieji komunizmo tūzai sėdi savo vietose, medžioja, puotauja ir laukia, kad ši laisvės idėja kuo greičiau sužlugtų. Vienas, atvykęs iš Lietuvos, pasakoja, kad tie buvę aukštieji komunizmo režimo valdininkai ir dabar medžioja draustiniuose ir nieko nebijo. Jiems nerūpi atgimstančios Lietuvos reikalai. Iš jų tik geros valios žmonės pasuko tuo atgimimo keliu ir visomis jėgomis triūsė, kad įtvirtintų Lietuvoje demokratines idėjas, kad Lietuva būtų tikrai laisva.

Dabar dar niekas nežino, kaip čia bus. Kalba ir apie tai, kad bus nauji išvežimai. Ir kokia ironija — taip peseniai išlaisvino politinius kalinius, dabar ir vėl veš į kalėjimus naujus visuomenės vadus, patriotus. Veš už tai, kad nori būti laisvi lietuviai. Veš už laisvės troškimą, už nepriklausombės ugdymą! Ir vėl bus naujų kankinių kapai, nauji didvyriai. Bet pralietas kraujas visada grįžta į gyvenimą ir nugalė neteisėybę.

Dabar ir čia taip bus. Lietuva atlaikys visus vargus, bet ji nevergaus. Ateis ir Lietuvai laisvės dienos, nes melas, smurtas ir apgaulė laimi tik laikinai. Paskui

Kadaise New Yorke gyveno trys broliai Jurgėlos: dr. Kostas, Petras ir medicinos daktaras Julius.

Iš jų du pirmieji lietuviškai visuomenei buvo labai gerai pažįstami. Dr. Kostas — istorikas, kelių istorinių knygų autorius, ilgametis Amerikos Balso lietuviškojo skyriaus viršininkas, pasireiškęs įvairiose organizacijose tiek gyvendamas New Yorke, tiek Washingtone. Jis mirė 1987 vasario 29.

Petras Jurgėla yra įkūręs lietuvišką skautiją, čia reikišėsi organizacijose, bendradarbiavo spaudoje, parašė knygą apie Darių ir Girėną, stambų veikalą apie lietuviškąją skautiją. Dabar jo knyga apie Darių ir Girėną išėina Lietuvoje dideliu tiražu.

Jauniausias brolis Julius, medicinos daktaras, buvo mum mažiausiai žinomas. O ir jis yra daug nuveikęs, jis buvo lietuvių jūros skautų įkūrėjas, kaip šaulys veikęs Vilniuje ir Kaune, dalyvavęs Klaipėdos atvadavime, at-

jie sugriūva ir parodo, kokia tai buvo išrinktosios klasės gėda uždrausti žmonėms būti idealistais, lietuviams ir laisvės puoselėtojais.

Mūsų Lietuvai ateina sunkiausias dienos. Nepalikime jos varge! Įsipareigokime kiekvienas, kad darysime visa, kad Lietuva būtų išgelbėta ir išlaisvinta! Tai visų mūsų svarbiausia pareiga!

ISTORIJA APIE JAUNIAUSIĄ BROLĮ DR. JULIŲ JURGĖLĄ

PETRAS JURGĖLA

vykęs į Ameriką, baigė mediciną ir vertėsi gydytojo praktika. Dalyvavo Antrame pasauliniame kare aviacijos dalinyje. Buvo vedęs nelietuvę, kuri jam trukdė reikštis bet kokiaje lietuviškoje veikloje, net ir jo pavardę iš Jurgėlos pakeitė į Gale. Dr. Julius Jurgėla mirė 1986 liepos 4. Našlė tuoj pardavė jo brangų lietuviškų pašto ženklų rinkinį ir išsikėlė į Texas.

Petras Jurgėla labai įdomiai aprašo savo jauniausią brolių. Tai yra drauge ir anų laikų istorija, kaip tada kėlėsi Lietuva, kaip ją entuziastingai rėmė jaunimas, stojo į šaulių eiles, savanoriais į Lietuvos kariuomenę, dalyvavo Klaipėdos sukilime. Drauge tai yra ir įdomus skautų istorijos lapas.

Jaunieji anais metais visom savo išgalėm kėlė Lietuvą, jai dirbo, kad tik Lietuva būtų gražesnė, tvarkingesnė, labiau išsimokslinusi. Tie jų pavyzdžiai užkrėtė ir dabarties lietuvių jaunimą. Ir anie laikai ir šie laikai panašūs — jaunoji karta skina kelius Lietuvai į gražesnę jos ateitį. Tos ateities kūrėjai ir buvo broliai Jurgėlos. (Red.)

Moksleivis, skautas, partizanais, kareivis

Julius Jurgėlevičius gimė 1906

sausio 9 Elizabeth, N.J. Tėvai su sūnumis Petru, Kostu ir Julium grįžo Lietuvon. Karui prasidėjus, visi atsidadė Taganroge, prie Azovo jūros. Stūnūs lankė rusų gimnaziją. Pagal taikos sutartį vokiečiai okupavo Ukrainą. 1918 m. pavasarį Julius įstojo į Petro įsteigtą lietuvių skautų-čių skiltį.

Moksleiviai gina Vilnių

1918 m. rudenį grįžus Lietuvon, visi 3 broliai įstojo į Vytauto gimnaziją Vilniuje. Petruį įsteigus skautų Vytauto Draugovę, Julius suorganizavo 4-tą skiltį ir jai vadovavo. Rusams užėmus Vilnių 1919 m. sausio pradžioje, lietuvių skautai platino Lietuvos Gynimo Komiteto atsišaukimus, rinko karinio pobūdžio žinias ir kt. Šias žinias gaudavo Lietuvos Vyr. Štabas.

Pagal Lietuvos-Sovietų Rusijos taikos sutartį, 1920 rugpjūčio 26 mūsų kariuomenė užėmė Vilnių. Moksleiviai ateitininkai ir skautai tuoj sudarė šaulių būrį; Julius buvo jauniausias narys. Kariniai pratimai daryta Trijų Kryžių kalno papėdėje.

1920 spalio 8-9 gen. Želigovskio kariuomenei artėjant prie Vilniaus, šauliai gavo šautuvus su šaudmenimis ir mieste ėjo sargybas, saugojo Rasų kapines ir geležinkelio stotį. Jiems teko susišaudyti su lenkų partizanais.

Dr. Julius Jurgėla, dalyvavęs Klaipėdos atvadavime. Tuo metu jis su broliais gyveno Lietuvoje, paskui grįžo į Ameriką, kur buvo gimęs; čia baigė medicinos mokslus, tarnavo Amerikos kariuomenėje kaip gydytojas. Čia jį matome Amerikos kariuomenės uniformoje.

Padėjo skubiai išnešti ginklus iš komendantūros sandėlio ir saugoti labai svarbų Žaliąjį tiltą. Būrio globėjas mokytojas St. Kairiūkštis atkirto jaunesnio amžiaus šaulių dalį ir su ja pasilikio Vilniuje. Apie 20 šaulių per Žaliąjį tiltą pasitraukė vieni iš paskutiniųjų. Atsigindami, jie pasitraukė Ukmergės link, susijungė su kitu šaulių daliniu ir dalyvavo kovose su lenkais iki karo pabaigos.

Lenkų pagrobtaime Vilniuje liko apie 20 šaulių. Savo šautuvus jie laikė paslėptus, rinko karines žinias ir teikdavo pagalbos lietuvių kariams belaisviams ir sužeistiems ligoninėse. Belaisviai lietuviai karininkai buvo laikomi viešbuty. Šauliai iš ten slapta išvesdavo po vieną ar du ir kartą net 7 belaisvius. Visus aprūpindavo gimnazijos liudijimais ir rūbais. Aušros Vartų bendrabuty priglaudavo iš nelaisvės pagėgusius mūsų kareivius, ne vieną su nušalusiom kojom. Šauliai padėdavo jiems grįžti į laisvąją Lietuvą. Ilgainiui lenkai tai susekė ir sustiprino lietuvių sekimą.

1920 lapkričio 22 lenkai darė kratą Vaikelio Jėzaus ir Aušros Vartų lietuvių bendrabučiuose ir

(nukelta į 4 psl.)

Pirmojo Klaipėdos savanorių pulko pirmosios kuopos pirmasis būrys. Pirmoje eilėje iš k.: Damkus (vyriausias, 25 m. amžiaus), Julius Jurgėlevičius, Petrulis, Alg. Penkaitis, Gričiūnas (vėliau art. karininkas), D. Toliušis (advokato sūnus), N.N., Vyt. Musteikis. Antroje eilėje iš k.: Augustauskas, N.N., S. Prantkelevičius, L. Perednia, Liudas Jablonskis (kalbininko J. jauniausias sūnus), Algirdas Leonas (prof. P. Leono sūnus), Ant. Kairys (dailininkas). Iš jų du kauniečiai, visi kiti — vilniečiai. Išskiriant Damkų, visi gimnazistai ir studentai.

ir sutartimis... mes, remdamiesi tuo 1917 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Tarybos pareiškimu, Vokiečių reicho vardu pripažįstame Lietuvą laisva nepriklausoma valstybe ir pasižadame Lietuvos valstybei atsistatant suteikti jai prašytos apsaugos ir pagalbos. Mes čia vadovaujamiesi tuo supratimu, kad tos sutartys, kurios yra darytinios, tiks tiek Vokietijos, tiek ir Lietuvos reikalams..." (P. Klimas, Werdegang, p. 119).

Kad ir remiamasi tame akte 1917 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Tarybos pareiškimu ir visiškai neminimas Vasario 16 d. aktas, bet vis dėlto pasiektas šio toks laimėjimas.

Lietuvos Tarybos delegacijos vardu padėkojo kancleriui dr. J. Šaulys ir paprašė, kad jis malonėtų paskirti laiką, kada Tarybos prezidentas (ta proga Berlynan buvo atvykęs ir pirmininkas A. Smetona) galėtų jį aplankyti ir pasitarti visais aktualiais atstatomos Lietuvos klausimais. Reichskancleris atsakė, kad šiuo metu nebūsią galima tai padaryti, nes okupacinė valdžia Vilniuje laukianti delegacijos grįžtant ten ruošiamoms pripažinimo proga iškilimams. Toks reichskanclerio pareiškimas delegacijai buvo nelauktas. Sumišo ir ten buvęs Lietuvos okupacinės valdžios šefas. Tai buvo aiškus ženklas, kad Vokietijos vyriausybė, Reichstago daugumos spaudžiama, šiuo metu nenorėjo vesti tolimesnių pasitarimų. Delegacija dar tą pačią dieną telegrama padėkojusi kaizeriui Vilhelmui I už Lietuvos valstybės pripažinimą ir kitą dieną dar pasiuntusi laišką popiežiaus nuncijui Eugenijui Pacelli Munchene, kur informuojama apie Vokietijos žygį ir prašoma, kad šventasis Sostas pripažintų Lietuvos nepriklausomybę (nuncijus tik 1918 m. balandžio 30 d. atsiuntė A. Smetonai laišką, kad dabartinėmis sąlygomis dar nesą galima prašomo oficialaus pripažinimo su-

teikti), delegacija grįžo namo (P. Klimas, Werdegang, p. 121-123).

Grįžusios delegacijos Vilniuje niekas nelaukė, kaip kad buvo sakęs reichskancleris. Priešingai, vokiečių okupacinė valdžia su Taryba nesiškai, neleido jos atstovams vykti į Berlyną toliau tartis su Vokietijos vyriausybė, neleido susisiekti ir su popiežiaus nuncijum Munchene, kur norėta išsiaiškinti vakuojančio Vilniaus vyskupo reikalą. Vokiečių savivaliavimas krašte dar labiau padidėjo, rekvizicijos nesiliovė, miškai ir toliau tebebuvo naikinami, į mokyklas įvedinėjama vokiečių kalba ir t.t. Ne gana to, baronas Friedrich von der Ropp ėmė vesti akciją Lietuvos dvarininkų tarpe, kad būtų sudaryta kita Lietuvos Taryba, kuri sujungtų Lietuvą su Vokietija personaline unija (Dr. J. Šaulys, Nepriklausomybės išvakarėse. — Mūsų Kelias, 1948. II.19, nr. 8).

URACHAS KVIEČIAMAS LIETUVOS KARALIUMI

Paaškęjus vokiečių siekimams, pradėjo veikti dr. J. Purickis, susitikinėjęs su Vokietijos Reichstago Centro vadu Erzbergeriu. Iškilus net dviems kandidatams į Lietuvos sostą — Vilhelmo jauniausiam sūniui Joachimui ir Saksonijos karaliaus sūniui Fridrichui Kristijonui, abiem protestantams, Erzbergeris pasiūlė užbėgti planams už akių ir išsirinkti kataliką Lietuvos valdovu. Čia ir iškilo Würtembergo hercogo Vilhelmo von Uracho (g. 1864.III.3 Monake, m. 1928.III.24 Rapallo) kandidatūra. J. Purickis susisieki su pačiu Urachu, kuris kildino save iš Gedimino giminės, gavo principinį jo sutikimą užimti Lietuvos sostą, o Stuttgarte, kur Urachas gyveno su šeima, apsilaukė apie jį patį. (Bus daugiau)

JONAS PUZINAS

26

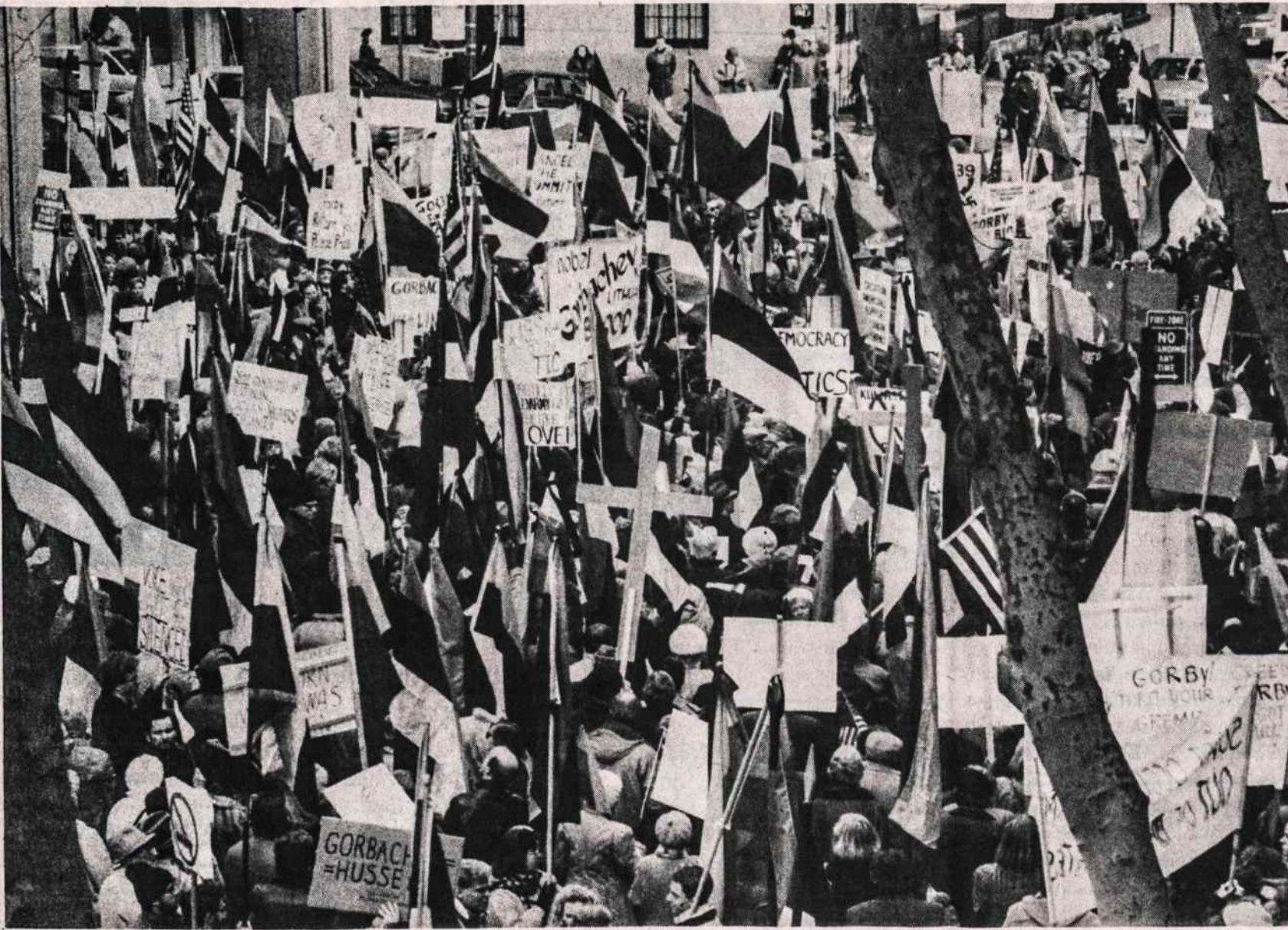
KELIAS Į LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMĄ

Be to, įgaliojime, priimtame visų Tarybos narių, pažymėta, kad atstovai pareikš, jog Lietuvos-Vokietijos santykiai bus remiami 1917 m. gruodžio 11 d. Tarybos nutarimu (P. Klimas, Werdegang, p. 117).

Ir 1918 m. kovo 23 d. Lietuvos Tarybos delegacija susidedanti iš A. Smetonos, kun. J. Staugaičio, J. Šaulio ir J. Vileišio, įteikė Vokietijos vyriausybei raštą, kur prašė pripažinti Lietuvos nepriklausomybę su sostine Vilniuje, o santykiai su Vokietija bus nustatyti 1917 m. gruodžio 11 d. nutarimo dvasia (P. Klimas, Werdegang, p. 118). Po to Vokietijos reichskancleris Hertlingas iškilmingame priėmime, dalyvaujant augštiesiems kariams ir civiliniams pareigūnams, perskaitė Vokietijos kaizerio Vilhelmo II aktą, datuotą 1918 kovo 23 d. iš vyr. karo būstinės, kuriuo pareikštas laisvos ir nepriklausomos Lietuvos valstybės atstatymo pripažinimas su 1917 m. gruodžio 11 d. nutarime minėtomis konvencijomis. Kaizerio Vilhelmo II akte tarp kita ko sakoma:

Lietuvos Tarybai, kuri yra pripažinta Lietuvos tautos atstovybe, 1917 m. gruodžio 11 d. paskelbus Lietuvą vėl nepriklausoma valstybe, sujungta su Vokietija amžinu tvirtu ryšių santykiu

Pačios didžiausios demonstracijos New Yorke už Lietuvos laisvę sausio 19 d. Nuotr. V. Maželio

DAKTARAS JULIUS JURGĖLA

(atkelta iš 3 psl.)

suėmė visus šaulius. bet kitą dieną juos paleido, mokytojai Kairiškėi laidavus, kad jie "susi-laikys nuo slapto darbo". 1920 gruodžio 5, sekmadienį, šauliai vėl buvo suimti. Žandarams darant krata, šauliai Julius Jurgelevičius ir Simas Sužiedėlis (vėliau istorikas, *Darbininko* redaktorius) buvo išėję bažnyčion. Simas buvo ateitininkas ir skautas, o Julius buvo skiltininkas. Jiedu gyveno mažam bendrabučio kambarėly ir buvo artimi draugai. Vengdami suėmimo, Simas ir Julius gruodžio 8 d. prekinio traukiniu išvyko Lydos link. Iš Benekainių jie pėsčiom atžygiavo į Alytų (apie 100 km) ir atvyko į Kauną.

1921 m. pradžioj Julius savanoriu įstojo į Lietuvos kariuomenę ir buvo paskirtas raštininku į Varėnos II geležinkelio stoties komendantūros kuopą. Sutaupyto savo maisto davinio (duonos ir kt.) jis dažnai nunešdavo savo tėvams Varėnoje I (miestelyje). Po kelių mėnesių paaiškėjo, jog Julius yra nepilnametis (vos 15 m.) ir dėl to buvo paleistas iš kariuomenės. Kaip neištarnavęs 12 mėnesių, vėliau jis negavo Lietuvos kariuomenės kūrėjo-savanorio medalio. Grįžęs Kaunan, įsijungė į skautų ir šaulių eiles.

Jūros skautų sąjūdis

Kosto Jurgėlos atgaivintoji skautų Rimgaudo draugovė Kaune turėjo 6 skiltis. Draugininko padėjėjas Julius įsteigė vandens skautų skiltį, kuri, be bendro skautavimo, stengėsi įsigyti žinių ir patyrimo laivyboje ir ruošti tarnybai būsimam Lietuvos laivynui.

Netrukus įsteigta antra skiltis. Draugininko paskatintas, Julius 1922 kovo 12 su abiem skiltim atsiskyrė ir sudarė Algimanto draugovę. Jos štabas nustatė jūrinę uniformą, vandens skauto patyrimo laipsnių programą ir kt. Algimantėnai nešiojo jūros skauto ženkluką ant jūreivio uniformos. Ji sukūrė Julius aiškino, jog Lelija su Gedimino stulpais ir Inkaru reiškia kelią per skautybę ir vartus į jūrinę Lietuvos ateitį. Jūrininkų Sąjungos narys prekybos laivyno kpt. Azguridi (gruzinas) mokė taisyklingsiškai irkuoti, buriuoti, aiškino kitas laivybos dalykus. Algimantėnai laimėjo ne vienas varžybas tarp kitų tunto draugo-

vių, dalyvavo viešose rinkliavose tautiniams reikalams, demonstracijose prieš lenkų smurtą — Vilniaus pagrobimą.

Tuntininkas Šenbergas keliais atvejais viešai pagyrė vandens skautų draugovę už darbštumą, statydamas ją pavyzdžiu kitiems. Be to, Julius buvo laik. Vyr. Skautų Štabo narys. Laik. Skautų Šefas dr. J. Alekna vyr. skiltininką Julijų pakėlė į paskautininkio laipsnį.

Šapirografu išspausdinta: R. E. Phillips *Laiškai skiltininkui*. Išvertė ps. Julius Jurgelevičius, išleido jūros skautų Algimanto draugovė 1922 m.

Iškilus karšties ginčams dėl tautinių idealų, 1922 m. rudenį Šenbergas nesutiko patvirtinti jau vartojamų jūros skautų patyrimo laipsnių programų, uniformos ir ženkluko.

Lietuvos Jachtklubas su inž. Vladu Skardinsku prieky mielai priėmė draugovę savo globon ir leido naudotis klubo valtimis, prielauka, įrangomis. 1923 m. rudeno algimantėnai prašė mane, atkeltą karinei tarnybai Kaune, perimti draugovės vadovavimą. Kostas ir Julius buvo draugininko padėjėjai iki grįžimo Amerikon 1924 m. liepos mėn. Draugovė pradėjo veikti įvairiose srityse. Amerikos ir Lietuvos Raudonieji Kryžiai padovanojo draugovei vaistų, tvarestomosios medžiagos, pjūklų. "Eksimper-to" b-vė po 30 veršėnių, katiliukų, baklagių, diržų, 2 neštuvus ir žibintuvus. Veikė skiltininkų kursai, surengta 2 iškilos valtimis į Klaipėdą ir išskyla traukiniu į Rygą. Jachtklubo draugovei padovanotą vėliavą kan. Tumas-Vaižgantas pašventino Vytauto bažnyčioje.

Jūros skautų vienetai kūrėsi ir kitose vietovėse. 1925 m. balandžio 17 - 19 suvažiavę jūros skautų vadai įkūrė atskirą skautininkiją — Lietuvos Jūrų Skautininkiją, kurią savo globon priėmė L. Skautams Remti D-jos C. Taryba ir Skautų Šefas Prezidentas A. Stulginskis. Išrinktas LJS vadu, sudariau štabą, ir sugyvenom veiklą. Man pastangomis Šefas 1927 m. kovo 18 d. LJS-ją sujungė su L. Skautų Brolija.

Nežiūrint visų sunkumų, kliūčių ir persekiojimų, jūros skautų sąjūdis plito, gyvai reikėsi net devyniolikoje vietovėse. 1939 m. veikė 34 jūros skautų vienetai su 750 narių ir net

jūros skautų 7 vienetai su 100 narių. Iš viso per jūros skautų eiles perėjo apie 2,500 jaunuolių.

Pravartu pažymėti, kokių asmenybių iš tų eilių iškilo: kunigai Pov. Jakas (parašęs keletą knygų) ir Jonas Raibužis; redaktorius Vyt. Gedgaudas; teisininkai Alg. Aglinskis, A. Kanclivius, Ed. Korzonas, Alg. Penkaitis, Jonas ir Jurgis Stikloriai, Edv. Vaivydas, profesorius Martynas Brakas; teatro režisoriai Algirdas Jakševičius ir Kazys Oželis; operos šokėjas J. Ambrasas; operos dirigentas Vytautas Marijošius; dailininkai Paulius Augius, Alg. Jakševičius, Česlovas Janušas, Ant. Kairys, Antanas Tamošaitis, Telesforas Valius; architektai Vyt. ir Alg. Mošinskiai; inžinieriai Bern.

Buntinas, E. Dačinskas, Br. Stundžia, Algirdas Tamašauskas (generolo sūnus, žuves partizanas); gydytojai Kęst. Aglinskis, B. Kanclivius, A. Kaveckas, E. Slavinskis, A. Snieška; karininkai L. Bileris, P. Jaruševičius, Br. Kuzma, Bronius Michelevičius, K. Šimkus, Vl. Švedas; Lietuvos gen. konsulas A. Šimutis; prekybinio laivyno kapitonai Vyt. Bagdanavičius, Z. Domeika, Ant. Kmitas, Liudas Serafinas, Romas Vilkas; karo laivyno leitenantai V. Lapas (žuves partizanas) ir R. Nakas, kapitonai Vyt. Kuizinas ir P. Labanauskas, kurs buvo karo laivo "Prez. Smetona" vadas. Šio laivo įgulos apie 40% sudarydavo jūros skautai.

(Bus daugiau)

UŽ DIPLOMATINĮ PABALTIO VALSTYBIŲ PRIPAŽINIMĄ

Senatorius Alfonse D'Amato (R-NY) sausio 16 pranešė ruošęs rezoliuciją, kad JAV pripažintų Pabaltijo valstybes. Šiuo metu jis renka tai rezoliucijai kosponsorius.

Jo įstaiga Washingtone išleido pareiškimą, kuriame senatorius sako: "Dabar atėjo laikas veiklai, o ne bereikišmei retorikai. Mes turime aiškiai pasakyti, kad mūsų prezidentas suteiktų pilną diplomatinį pripažinimą Lietuvai, Latvijai ir Estijai."

Toliau pabrėžiama, jog tokia rezoliucija nedviprasmiškai parodytų Gorbachiovui, kad Sovietų Sąjunga negaus jokių lengvatų (iš JAV), vien tik kalbėdama apie demokratiją, perestroiką ir glausnost, o tuo tarpu kruvinai slopindama savą žmones. Senatorius, kalbėdamas apie lengvatas,

— Leningrado lietuvių kultūros draugijos sambūrys išklausytos Vilniuje vykusios konferencijos "Mes — tautos dalis" delegatų J. Laučūtės ir V. Šinkūno ataskaitos. Nutarta kreiptis į Lietuvos Respublikos AT, siūlant Lietuvos dvigubos pilietybės statusą. Leningrado lietuvių kultūros draugijai pirmininkė J. Laučūtė pasiprašė atleidžiama iš šių pareigų. Pirmininke išrinkta R. Zubkuvienė.

— Vilniuje įsteigta privati "Pažinčių tarnyba", į kurią paskambinus telefonu 75-33-92 galima susirasti gyvenimo draugą ar draugę. Kartotekoje yra daugiau moterų negu vyrų.

PASISEKUSIOS DEMONSTRACIJOS NEW YORKE

New Yorke sausio 19 buvo suorganizuotos masinės demonstracijos prie Sovietų pasiuntinybės prie JT. Demonstracijos rengtos ryšium su brutaliais įvykiais Lietuvoje, kai Sovietų parašutiniai šaudė į žmonių minią, kuri gynė televizijos ir radijo rūmus. New Yorko policijos apskaičiavimu, demonstracijose dalyvavo apie 3000 žmonių. Televizija pranešė, kad dalyvavo 2000.

Sovietų misija prie Jungtinių Tautų yra 67 St. ir Lexington Ave. Toje vietoje ir užtvėnkė gatvės žmonių minia su daugybe plakatų, Pabaltijo kraštų vėliavom.

Visa tai organizavo ir suplanavo sąjūdis "Americans for an Independent Lithuania, Inc." Jam talkino kitos organizacijos: New Jersey gyventojai už Pabaltijo laisvę, LB NY apygardos valdyba ir daugelio kitų organizacijų bei tautybių atstovai.

Mitingą pradėjo Dennis Meizys ir Rita Grazulis, renginio vicepirmininkai. Maldą sukalbėjo Vilniaus Aušros Vartų parapijos klebonas kun. Eugenijus Savickis. Loreta Stukienė, sąjūdžio "Americans for an Independent Lithuania, Inc." pirmininkė, padėjo komitetui ir visų tautybių atstovams už darbą, perdavė New Jersey valstybės gubernatoriaus Florio ir senatoriaus Lautenberg sveikinimus. Lietuvių Bendruomenės vardu sveikino N.Y. apygardos pirmininkas Vytautas Alksninis. Jis toliau ir vadovavo mitingui, sumaniai ir tvarkingai pristatydamas kalbėtojus.

Sveikinimo kalbas pasakė: Lietuvos gen. konsulas Anicetas Šimutis; senatoriaus D'Amato asistentas David Meyers; kun. Thomas Vags, Estų tautinės tarybos narys; Ints Rupner, Amerikos latvių sąjungos narys; Lou Matesic, kroatų atstovas; Michael Preisler, Amerikos lenkų kongreso pirmininkas; Ihor Delabohe, Amerikos ukrainiečių jungtinių organizacijų atstovas; dr. Capriellan, Armenų tautinio komiteto atstovas; Mergers Pinnis, BATUN atstovas; kun. Aurel Radvlescy, Rumunų ortodoksų Bažnyčios atstovas; Victor Savicki.

Labai įspūdingai kalbėjo rumunų atstovas, kad Lietuva yra pavyzdys visom paverptom tautom, kaip reikia veržtis į laisvę.

Loreta Stukienė paskaitė esay rašinį iš lietuvių kalbos išverstą į anglų kalbą "O Amerika, Amerika", kur nusiskundžiama, kad nei Amerika, nei Vakarai nepagelbėjo Lietuvai.

Pabaigai sugiedoti Lietuvos, Latvijos, Estijos himnai.

Demonstrantai buvo ne tik iš New Yorke, bet ir atvykę iš New Jersey įvairių vietovių, iš Connecticut, Massachusetts, Pennsylvania. Be pabaltiečių dar dalyvavo daug ir kitų tautybių žmonių — iš Ukrainos, Moldavijos, Kubos, Kroatijos, Lenkijos, Rumunijos ir daugel kitų.

Po demonstracijų žmonės skirstėsi ir užblokavo Park Ave., net pusę valandos negalėjo niekas pravažiuoti. Su žvakelėmis dar buvo tęsiama vigilinė demonstracija. Išsiskirstydami žmonės dalijo literatūrą, kurią buvo paruošusi Estų bendruomenė.

Demonstracijos susilaukė ir televizijos dėmesio. Jos buvo parodytos 7, 9, 11 kanaluose. Buvo ir pakartota žinių apžvalgose. Bent kelis kartus pakartota CNN televizijos. Transliacijos buvo matomos net Havajuose, o CNN laidas galėjo matyti ir Europos žmonės.

RINKIMAI LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

JAV Lietuvių Bendruomenės XIII Tarybos rinkimai įvyks 1991 metais gegužės mėn. 4 - 5 d.d. ir gegužės 11 - 12 d.d.

Vyriausia rinkimų komisija, kuri praves šiuos rinkimus, yra sudaryta Clevelande. Komisijos sudėtis:

Pirmininkas: Pranas Joga, 85 House Drive, Akron, OH 44319, Telef. 216-644-6314.

Nariai: Juozas Biliūnas, 6180 Melshore Drive, Mentor, OH 44060. Telef. 216-257-4408. Jonas Kazlauskas, 24960 Pleasant Trail, Richmond Heights, OH 44143. Telef. 216-692-0347.

Visom JAV LB apygardom ir apylinkėm yra išsiuntinėtoms rinkimų taisyklės, pagal kurias bus sudaromos apygardų ir apylinkių rinkimines komisijas ir pravedami rinkimai, Asmenys, gyvenantoliau nuo lietuviškų telkinių — apylinkių, bet norį rinkimuose dalyvauti, prašomi kreiptis į Vyriausią rinkimų komisiją.

Kviečiame visą lietuvišką visuomenę rinkimuose aktyviai dalyvauti: siūlyti kandidatus ir balsuoti.

JAV LB Krašto Valdyba

— Išleista kultūrologinės publicistikos knyga — Leono Gudaičio *Mano palėpėse. Retroversės*. Miniatiūrose — tarpukario lietuvių menininkų kūrybos problemos, kūrėjų ydos, sąpuodos negerovės ir dabartis.

New Yorke lietuvių jaunimas protestuoja prie Jungtinių Tautų sausio 15 vakarą prieš sovietų žiaurumus Lietuvoje. Šalia lietuvių tą vakarą vyko ir amerikiečių didelė demonstracija prieš karą Persų įlankoje. Nuotr. Audros Cesnavičiūtės

DARBININKĄ SUKAKTIES PROGA SVEIKINO

SVEIKINA LIETUVIŲ FRONTO BIČIULIAI

Gerbiamieji,
JAV ir Kanados Lietuvių Fronto Bičiulių centro valdyba sveikina Darbininko štabą sukakties proga ir linki nepavargti po sunkių 75 metų darbo.

Juozas Mikonis
pirmininkas

JAV LB KULTŪROS TARYBOS SVEIKINIMAS

Švenčių proga nuoširdžiausi sveikinimai. JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros taryba taip pat sveikina Darbininką garbingos 75-erių metų sukakties proga.

Prie sėkmingiausios ateities linkėjimų, dėkojant už glaudų bendradarbiavimą, jungiama ir simbolinė dovana.

Dalia Kučėnienė
pirmininkė

Priedas — 100 dol. čekis.

VYTAUTO DAUGIRDO SVEIKINIMAS

Kuo nuoširdžiausi sveikinimai Šv. Kalėdose! Geriausi linkėjimai 75-rių metų sukaktyje! Kuo sėkmingiausios ateities Darbininko darbingame kelyje!

Vytautas Daugirdas

Priedas — 100 dol. čekis

G. K. TREČIOKŲ SVEIKINIMAS

Genovaitė ir Kazys Trečiokai, Union, N.J., sveikina Darbininką, sulaukusį deimantinio amžiaus ir linki kuo gražiausios ateities, talkinant Lietuvos laisvinimo ir lietuviybės išlaikymo darbuose!

Genovaitė ir Kazys Trečiokai

Priedas — 100 dol. čekis.

LIETUVIŲ MOTERŲ FEDERACIJOS NEW YORKO SKYRIAUS SVEIKINIMAS

Gerbiamieji,
Lietuvių Moterų Federacijos New Yorko skyrius, įvertindamas Jūsų sunkų spaudos darbą, garbingo jubiliejaus proga skiria 75 dol. auką laikraščiui stiprinti.

Linkime sėkmės Jūsų darbei
Su pagarba

Sofija Skobeikienė,
iždininkė,

Priedas — 75 dol. čekis.

DR. JONO A. IR DANOS BILĖNŲ SVEIKINIMAS

Linksmų Šv. Kalėdų ir gerų, sėkmingų Naujų Metų linkime Darbininko redakcijai ir administracijai.

Taip pat, atnaujindami prenumeratą, sveikiname Darbininką 75 metų jubiliejaus proga ir linkime

MELDŽIAMĖS IR PAGERBIAME

Apreiškimo parapijos bažnyčioje Brooklyne, NY, sausio 20, sekmadienį, buvo atlaikytos ypatingos pamaldos už kenčiančią Lietuvą ir už jos laisvę žuvius lietuvius.

Koncelebracinės mišias aukojo parapijos klebonas kun. Vytautas Palubinskas, Fordham universiteto prof. emeritas kun. Vladas Jaškevičius, L. R. Šalpos ir Informacijos Centro vedėjas kun. Kazimieras Pugevičius ir buv. Viešpaties Atsimainymo parapijos vikaras kun. Stasys Raila. Trys iš jų mišias aukojo už Lietuvą ir už nekaltai žuvusius, o vienas jau anksčiau užprašyta intencija. Giedojimo parapijos choras, vadovaujamas muz. Gintarės Bukauskienės. Jautrių pamokslą pasakė klebonas kun. V. Palubinskas.

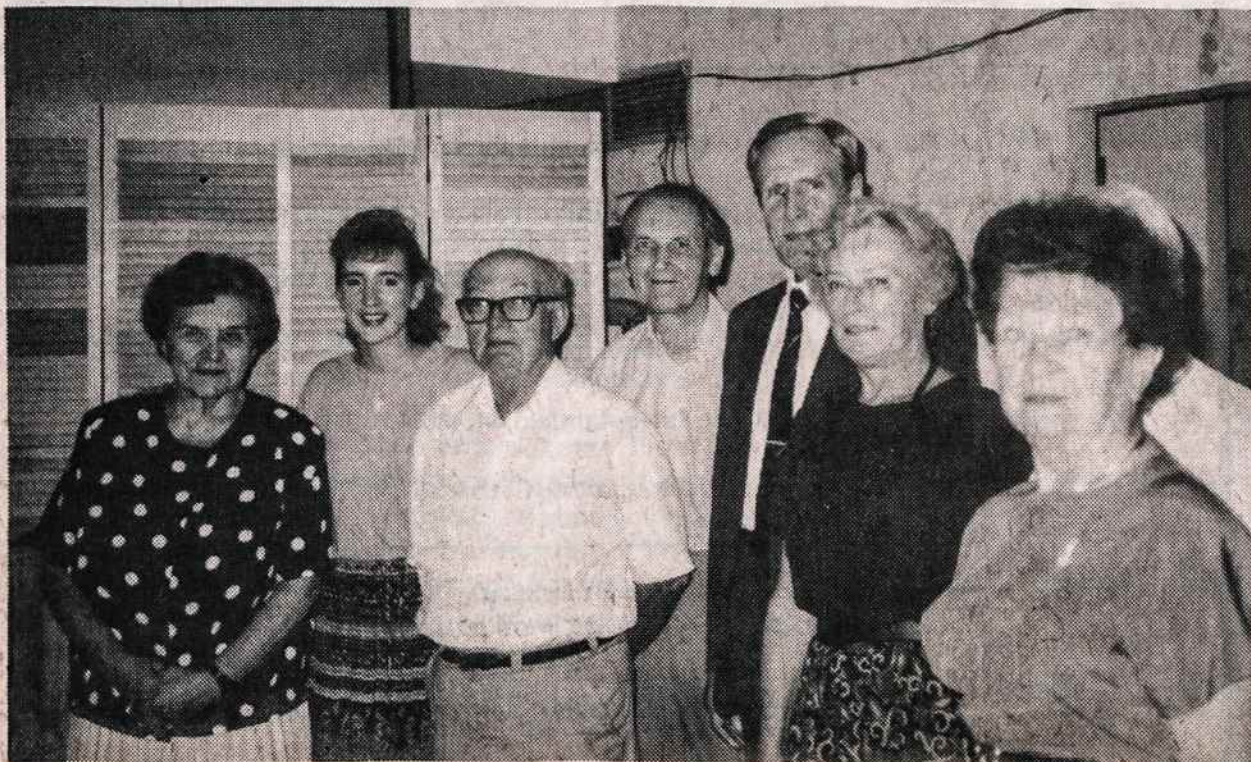
Jis su džiaugsmu žvelgė į belaisvėjančią Lietuvą. Matė ten atgimstantį tikėjimą, ateinančią religijos mokymą į mokyklas, atremontuojamas ar naujai statomas bažnyčias, su giliu liūdesiu priartėjęs prie okupanto paskutiniųjų smurto veiksmų, pamokslą baigė sakdamas "...Mes nesame beginkliai! Mes turime patį didžiausią ginklą — maldą! Su tuo ginklu mūsų niekas nugalės. Mes laimėsime!"

Mišioms pasibaigus ir kunigams bažnytinį apdarą pakeitus į violetinę spalvą, žuvusieji lietuviai, kurie gynė Lietuvos radi-

jo ir TV bokštą, buvo pagerbti ypatingomis apeigomis. Lietuvos valstybinė vėliava, stovinti šalia didžiojo altoriaus, buvo perjuosta juodu gedulo kaspiniu. Tas juodas kaspinas nebus nuimtas iki Lietuvos netaps visiškai laisva! Viduryje bažnyčios stovėjo simbolinis karstas, o jo priekyje degė didelė balta žvakė, prieš altorių, ant esančių abiejose pusėse grotelių, buvo pastatyta septynių raudonų žvakių junginys. Prie kiekvienos žvakės stovėjo organizacijų atstovai ir kiti, su Lietuvos gen. kon. Anicetu Simučiu priešakyje. Aloyzui Balsiui paskaičius žuvusiojo pavardę, buvo uždegama žvakė ir sukalbama "Amžiną atilsį". Taip buvo kartojama, kol visos 14 žvakių buvo uždegtos. Visiems sustojus ir žuvusiuosius pagerbus tylos minute, kunigai atgiedojo egzekviją. Po to trumpą kalbą pasakė gen. kons. A. Simutis, ryškindamas žuvusių beginklių lietuvių aukos prasmę ir Lietuvos ryžtą būti laisva. Sios apeigos buvo užsklęstos chorui ir visiems kartu giedant "Lietuva Brangi" ir Tautos himną.

Padėka kleb. kun. V. Palubinskiui už prasmingų ir jautrių pamaldų suruošimą, kurių metu daugelio skruostais riedėjo ašaros.

p. palys

JAV LB Švietimo tarybos nariai, Chicagoje susitikę su Lietuvos Respublikos Aukščiausios Tarybos pirm. pavaduotoju Kazimieru Motieka. Iš k.: S. Petersonienė, V. Brazaitytė, J. Masilionis, R. Petersonas, svečias K. Motieka, R. Kučėnienė, P. Masilionienė.

Demonstracija, smerkianti brutalų sovietų elgesį ir nekaltų žmonių žudymą Lietuvoje, įvyko prie Sovietų ambasados Washingtone sausio 13. Ant karsto, dengto gėlėmis, savas gėles deda ir dr. Elena Armanienė. Nuotr. Janinos Čikotienės.

sėkmės Jūsų svarbiam lietuviškos spaudos darbu!

Jonas ir Dana Bilėnai.

Priedas — 100 dol. čekis

LIETUVIŲ VETERANŲ SAJUNGOS RAMOVĖ SVEIKINIMAS

Lietuvių Veteranų Sąjungos Ramovė, New Yorko skyrius, sveikina visus geros valios lietuvius Šv. Kalėdų šventėse ir linki nepavargti ir būti tvirtais kovoje už antikomunistinę nepriklausomą Lietuvą.

Ypatingai sveikiname Darbininką, švenčiantį savo gyvavimo 75-ąją sukaktį. Linkime redaktoriumi kun. dr. Kornelijui Bučmiui išlaikyti aiškią, patriotinę lietuviškos spaudos kryptį. Prie šio sveikinimo jungiasi Pasaulio Lietuvių Karių-Veteranų mėnesinis žurnalas Karys.

Aleksandras Vakselis,
skyriaus pirmininkas

Darbininko leidėjai, redakcija ir administracija nuoširdžiai dėkoja visiems sveikinusiems ir aukojuosiems.

DR. BRONIUS NEMICKAS LANKĖSI LIETUVOJE

Lietuvos Aukščiausioji taryba — parlamentas pakvietė dr. Bronių Nemicką atvykti į Lietuvą ir būti patarėju, redaguojant įvairius įstatymus. Dr. B. Nemickas ten nuvyko prieš tris savaites, dalyvavo įvairiuose Aukščiausiosios Tarybos, ministerių kabineto posėdžiuose, bet prie didesnio darbo nepriėjo, nes tuo metu prasidėjo Maskvos puolimas prieš Lietuvą — atėjo Gorbačiovo ultimatas, atvyko kariuomenės daliniai su tankais. Jis buvo liudininkas, kaip sovietų parašutinininkai su tankais puolė Vilniaus televizijos ir radijo rūmus.

Sausio 16 jis lėktuvu išvyko iš Vilniaus į Berlyną. Išvykti nebuvo jokių kliūčių. Iš anksto turėjo

LIETUVOS VYČIŲ PAGALBA LIETUVAI

Pirmasis 40-pėdų sunkvežimio kroviny s medicininis prekių Lietuvai sveriantis 20,569 svarų, buvo išsiųstas traukiniu antradienį gruodžio 4 dieną iš Detroito, MI veikiančios World Medical Relief (WMR) organizacijos į Elizabeth, NJ, uostą. Pirmadienį gruodžio 10 d., siunta buvo pakranta į lenkų laivą "Kosciuszko" kuris tikėjosi atvykti į Gdynios uostą gruodžio 24 dieną. Po to kroviny sunkvežimiu bus pervežtas "Caritas" organizacijai Kaune sausio 6 dieną. Kaip puikų būtų, jei Lietuvos vyčių atstovas galėtų ten dalyvauti ir oficialiai įteikti dovaną Lietuvai.

WMR yra siuntę įvertinusi 679,031.50 dol. (587 tūkstančių dolerių vertės vaistų, 91 tūkstantis dolerių vertės medicininis priemonių). Priemonių vertė

buvo labai nuvertinta, nes reikmenys, kaip dantų gydytojo kėdė, ar gydytojo patikrinimo stalai, buvo ne nauji, todėl jų kainos žemos, gi naujų būtų astronomiškios. Daugelis reikmenų, kaip švirkštai, neįmanomi gauti Lietuvoje.

Iki 1990 metų gruodžio 11 d., iš 219-kos geradarių esame surinkę 26,288 dol. Pinigius persiuntėme Brooklyne veikiančiai Amerios Lietuvių Katalikų Šalpai (LRCA).

Pirmosios siuntos išlaidos bus arti 12,000 dol. Persiuntimas kainuos apytikriai 5,000 dol., WMR administracinės išlaidos yra 3,400 dol. Kroviny apdrauda kainavo arti 3,000 dol. Tai buvo netikėta išlaida, prieš tai nenumatyta. LRCA narys Andrius Adams labai pasitarnavo pasistengdamas nusamdyti žymiai pigesni lenkų bendrovės laivą. Be to, WMR siuntoje parūpino daugiau vaistų nei įprasta (už tai esame dėkingi), tai ir administracinės išlaidos šiek tiek pakilo.

Bendrai paėmus, 12,000 dol. kainą parūpinti 679,031.50 dol. vertės medicininis siunta yra neblogas biznis! Nenuostabu, kad Amerikos lenkai jau yra finansavę 55 tokias siuntas Lenkijon. Kadangi surinktos aukos padengtų antrą sunkvežimio kroviny, Lietuvos vyčiai yra gavę WMR pažadą antrai tokiai siuntai vasario ar kovo mėnesį.

WMR prašė mūsų savanorių padėti rūšiuoti ir pakuoti prekes prieš kraunant į sunkvežimį. Didžiojuojamės, kad Šv. Antano parapijos 102-ros kuopos vyčiai bei Dieviškos Palaimos parapijos 79-tos kuopos nariai puikiai čia patarnavo kartu su kitom vietinėm organizacijom. Kęstutis Miškinis Detroito lietuvių organizacijų centro pirmininkas buvo paslaugus kaip ir vietinių lietuvių radijo programų vadovai. Daugiau negu 50 savanorių pasirodė dviem atvejais.

Vasario mėnesį reiktų pradėti reklamuoti trečiąją siuntą. WMR pažadėjo Lietuvai skirti keturis sunkvežimius kasmet. Tai reiškia, kad mums reikia surasti būdus parūpinti jų siuntimui lešas.

Laiške, kurį Lietuvos vyčių garbės narė a. a. Elena Šiaulytė-Shields man parašė tik kelias dienas prieš jos mirtį, pasiūlė paprašyti kiekvieno Lietuvos vyčių organizacijos nario kasmet paaukoti 10 dol. šiam projektui.

Aukus ir komentarus galite siųsti: Robert S. Boris, 4940 Brookdale Drive, Bloomfield Hills, MI 48013. Informacijai kreipkitės telefonu (313) 642-4970.

Robertas Boris

— Pakartotinai išreikšta iniciatyva ragina kreiptis į Nobelio Taikos premijos komitetą ir pareikšti protestą prieš premijos, paskyrimą M. Gorbačioviui. Komiteto pirmininko adresas: Nobel Peace Prize Committee Chairman, Gidsko Anderson, Drummensveien 19, N-0255 Oslo 2. Norway.

— Žuvusių už Lietuvos laisvę šeimoms paremti specialią sąskaitą įsteigė JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto valdyba "Dovana Lietuvai" fondo apimtyje. Aukus galima siųsti JAV LB Krašto valdybai adresu: 2713 West 71st St., Chicago, IL 60629. Aukos taip pat priimamos visose KASOS įstaigose (New York, Chicagoje, Cicero, Hickory Hills, Detroit, St. Petersburg Beach, Waterbury). Čekius prašom rašyti: "Lithuanian American Community/Laisvė" vardu.

— Reginos Purienės testamentinį išpareigojimą vykdydamas, Tautos Fondas įsteigė "The Antanas Puras and Regina Puras Scholarship Fund", į kurį testamentu vykdytojai įnešė \$200,000. Iš šio fondo gaunamos pajamos skiriamos Vasario 16 gimnazijai Vokietijoje. Pagal testamentą nuostatus gimnazijos vadovybė galės skirti stipendijas iš užsienio atvykstantiems studentams. (E.)

— Illinois universitetas, Chicagoje pasirašė sutartį su Vilniaus universitetu dėl tarpusavio bendradarbiavimo ir studentų bei profesorių apsikeitimo. Pagal sutartį bus vykdomi bendri tyrinėjimai įvairiose mokslo srityse, rengiami bendri akademiniai seminarai, abu universitetai keisis vadovėliais, programomis.

— Argentinos Lietuvių Organizacijų ir Spaudos Taryba išsirikino 1990 - 1991 metams naują valdybą: pirm. Arnoldas Vezbikas, vicepirm. Julius Mičiūdas, sekr. kun. Augustinas Steigvilas, MIC, išd. Adomas Burba, nariai — Osvaldas Jonušis, Antanas Mikučionis, Algimantas Rastauskas ir Albertas Stalioraitis.

— Lietuvių Fondo rengiamas koncertas įvyks balandžio 27 Chicago Jaunimo Centre.

— Adv. Algiui Pacevičiui dėl kitų pareigų iš Kanados Lietuvių Bendruomenės pirmininko pareigų atsisakius, jas perėmė kadencijai užbaigti Juozas Kristolaitis.

— Rimtautas A. Petraitis, PE, iš Los Angeles atsiuntė Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centru reikšmingą dovaną — savo kruopščiai sudarytą didžiulį Los Angeles Times straipsnių rinkinį Lietuvos laisvinimosi tema. Knygos formoje, šis negendančių kopijų rinkinys apima 1988 m. rugsėjo — 1990 m. spalio laikotarpį. LTSC veikia Jaunimo Centre Chicagoje.

— Nauji Darbininko skaitytojai: M. Kazlauskas, Ormand Beach, FL. Užsakė kitiems: L. Gudelis, Cos Cob, CT — P. Gudelis, Greenwich, CT. Sveikiname naujus skaitytojus ir dėkojame užsakytojams. Naujiems skaitytojams Darbininko prenumerata pirmiems metams tik 15 dol. Atnaujinant — visiems 20 dol. metams.

DARBININKO SKAITYTOJAM

SKAITYTOJAM palengvinti išsiųsti prenumeratą dedamas šis lapelis. Prašome jį iškirti, užpildyti ir pasiųsti adresu: DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207

Atsilyginu už 1990 metus.

Prašu pratęsti prenumeratą 1991 metams.

Vardas ir pavardė.....

Adresas .....

DARBININKAS naujiem skaitytojam pirmuosius metus kainuoja tik 15 dol. Visiem kitiem prenumerata — 20 dol. metam.

Siunčiu už prenumeratą \$.....

Už kalendorių \$.....

Spaudai paremti \$.....

Skiriu stambesnę auką 1990 – sukaktuvių 75 – metų progai.

DARBININKO ADMINISTRACIJOJE
GALIMA GAUTI ŠIAS KNYGAS

A. Šapoka — Lietuvos Istorija. 20 dol.

J. Gliaudos — Atolas-Koralų sala. 9 dol.

J. Gliaudos — Kovo ketvirtoji. 5 dol.

Tomo Venclavos — Tankėjanči šviesa. Eilėraščiai — originalai ir vertimai. 8 dol.

B. Raulinaičio — Dokumentai, Lietuvos rinktinės istorija. 12 dol.

A. Gailiušio — Visaip atsitinka. 5 dol.

Alės Rūtos — Margu rašto kekiu 5 dol.

K. Trimako — Ieškančiojo pėdsakai. 10 dol.

BOOKS IN ENGLISH

Lithuania 700 Years. 18 dol.
Introduction to Modern Lithuanian. 18 dol.

4 Cassettes to go with above, 30 dol.

English-Lithuanian Dictionary. 12 dol.

Lithuanian Cookery. 12 dol.
S. Yla — A Priest in Stutthof. 10 dol.

A. Kučas — Lithuanians in America. 8 dol.

Bažnyčia Lietuvoje — spalvotas albumas. Priedas angliškai. 15 dol.

VI. Vijeikis — Lithuania My Heritage. Gausiai iliustruotas albumas. 20 dol.

J. Stukas — Awakening Lithuania. Istoriniai broožai. 10 dol.

S. Sužiedėlis — A History of the Church in Lithuania. 10 dol.

My Dictionary — Mano Žodynas, Didelio formato spalvota knyga vaikams. 12 dol.

Lithuanian Celebrations — Šventės. 15 dol.

Persiuntimui pridėdama 1.50 dol.

Šios ir kitos lietuviškos knygos bei lietuviškos muzikos plokštelės ir įvairūs suvenyrai gaunami Darbininko spaudos kioske, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

“ŽAIBAS” NR. 6 — maisto produktai bus pristatyti Jūsų nurodytu adresu bet kur Lietuvoje 10 darbo dienų laikotarpyje. 10 sv. miltų, 10 sv. cukraus, 5 sv. ryžių, 29 oz. dežė persikų, 4 sv. valg. druska, 18 oz. riešutinis sviestas, 2 dež. džiovintų slyvų, 2 dež. razinų, 64 oz. aliejus, 1 dež. įvairių arbatų, 39 oz. pupelių kavos, 12 oz. kakavos. Pilna kaina \$100 — kreiptis “ŽAIBAS”, 9525 South 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Telefonas 708 430 - 8090.

G.T. INTERNATIONAL parūpina jūsų giminėms bilietus iš Lietuvos į įvairius Amerikos miestus neskrendant per Maskvą. Su jūsų giminėmis ryšį palaiko ir perduoda visas informacijas mūsų raštinės atstovė Vilniuje. Prašome kreiptis: G. T. INTERNATIONAL, INC. 9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7272

Kalėdinių Bernelių Mišių 14 giesmių, įgiedotų “Oktavos” grupės (vadovauja Mindaugas Tamošiūnas), gaunama Darbininko administracijoje. Su persiuntimu 12 dol.

Bostone atidarytas didžiausias Amerikoje lietuviškų meno dirbinių

salionas

DOVANA

Norintiems įteikti lietuviškų suvenyrų savo giminėms ar draugams Šv. Kalėdų, Naujųjų Metų, įvairių jubiliejų ar bet kuria kita progai — siūlome platų pasirinkimą.

Galite įsigyti:

- žymiausių išeivijos ir Lietuvos menininkų paveikslų, grafikos darbų, medžio drožinių;
- Tautinių rūbų, juostų, gintaro, stiklo ir keramikos dirbinių su lietuviška ornamentika;
- Tautinių vėliavų, Vyčių, įvairiausių lipdžių;
- Knygų apie Lietuvą anglų kalba ir Lietuvos žemėlapių;
- audio ir video kasetių su naujausia lietuviška muzika;
- tinkančią Lietuvos dažnumams video aparatūrą ir kitas elektronikos sistemas žemomis kainomis.

Visą tai galima užsisakyti pagal katalogą kurį galite gauti atsiuntę 2 dol. čekį firmai BALTIC ASSOCIATES, LTD P.O. Box 1406 GMF Boston, MA 02201 Tel. (617) 269-4455 • Fax (617) 268-8376 368 Broadway, So. Boston, MA 02127

HIGH TECH KOMPUTERIAI

Mūsų parduotuvė, pirma ir vienintelė per emigraciją, parduoda aukščiausios kokybės įrengimus dėl biznio paskirties ir asmeniniam naudojimui. Mes turime 30-ies žymiausių firmų kompiuterius. Jūs nusipirksite mūsų parduotuvėje tik geriausią elektroniką, taip pat gausite tikrai profesionalų patarnavimą.

Mes parduodame visas kompiuterio atsargines dalis, reikmenis, ir programas. Mes turime didžiulį pasirinkimą. Televizijos aparatų, FAZ-ų, Kamkorderių, VSR-ų, Trumpųjų bangų radijo aparatų, 2-iejų kasečių rekorderių, telefono aparatų, telefono atsakymo aparatų, virtuvės reikmenų ir t.t.

Speciali kaina 220 Voltų Kompiuteriams ir PAL SECAM sistemos elektronikai, kuria jūs galite naudoti Lietuvoje ir Europoje.

Mes kalbame angliškai ir rusiškai.

41 W. 35th GATVĖ, tarp 5 ir 6 Avenues, Manhattan, NY

212 465-0621

DĖMESIO!

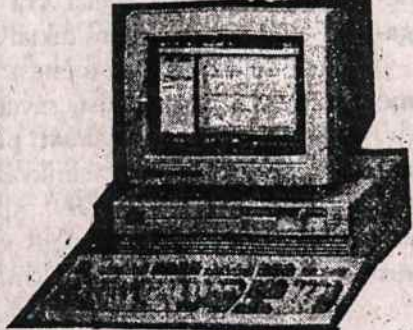
VISIEMS LIETUVIAMS,
KURIE LANKOSI AMERIKOJE
AR KURIE VYKSTA Į LIETUVĄ
ĮSIGYKITE VISUS ELEKTRONINIUS REIKMENIS
PAGAL EUROPIETIŠKĄ 220 VOLTŲ ELEKTROS SROVĖ

TIMURS STORE
JOY — LUD

ELECTRONICS
200 5TH AVE (tarp 23 & 24 Gatvių)
NEW YORK, N.Y. 10010
TELEFONAS (212) 807 - 8484

TELEVIZIJOS APARATAI
(įvairaus dydžio ir įvairių firmų)

Visi kompiuteriai gaminti 1989 metais amerikiečių firmos INNOVATION, kuri duoda vienerių metų garantiją Lietuvoje

KOMPIUTERIAI
LYGŪS IBM PC SISTEMAI
SU SPALVOS REGULIAVIMO IR
ATSPAUSDINIMO APARATŪRA

ELEKTRONINIAI PIANINAI
ĮVAIRIAM NAUDOJIMUI

TELEFONŲ ATSAKYO APARATAI

PANASONIC M7
COMCORDER VIDEO FILMAVIMO
APARATAI PAL SISTEMAI

ĮVAIRŪS RADIO APARATAI
SU TRUMPOM BANGOM

VCR (Video juostų rekordavimo ir grojimo aparatai) PAK/SECAM/DK SISTEMAI (įvairių firmų, įskaitant ir Panasonic)

VISA APARATŪRA
TURI PAAIŠKINIMUS IR
RUSŲ KALBA

MES TAIP PAT TURIME DIDELĮ PASIRINKIMĄ SONY, MAXWELL IR KT. ĮVAIRŪS ILGUMO VIDEO IR AUDIO KASEČIŲ

DĖMESIO!

LIETUVIŲ FEDERALINĖ KREDITO UNIJA

KASA

YRA GERIAUSIAS JŪSŲ BANKAS

NEW YORKE: 86-21 114th Street, Richmond Hill, N.Y., 11418 718-441-6401

CHICAGOJ: 2615 W. 71st Street, Chicago, IL 60629, 312-737-2110
1445 So 50th Ave., Cicero, IL 60650, 708-656-2201
9525 So 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457, 708-598-1333

FLORIDOJ: 400 70th Ave., St. Petersburg Beach, FL 33706, 813-367-6304

DETROITE: 24060 W. 9 Mile Rd., Southfield, MI 48034, 313-350-2350

WATERBURY: 6 Congress Ave., Waterbury, CT 06708, 203-756-5223

Taupymo sąskaitos ir sertifikatai, įvairios paskolos, VISA kortelės ir kiti patarnavimai

— Visi lietuviai taupo ir skolinasi lietuviškoje-KASOJE —

— Visos santaupos Federalinės NCUA agentūros apdraustos iki 100,000 dol. —

3001 W. 59th Str.
Chicago, Ill. 60629
Tel. 312 (471-3900)

Santrumpos: atm. įn. — atminimo įnašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įnašų iš viso.

1990 m. rugsėjo mėn.

- 2 x \$20 Makutėnas Kunigunda atm. įn., \$20; Radzevičiūtė E., \$20.
- 1 x \$25 Kviklys Bronius, atm.: įm. Razma dr. Antanas, \$250.
- 2 x \$80 Karaška Narimantas ir Ona, 40 m. vedybų sukakties proga, \$280; Šalkauskienė Marija atm. įn.: Aušrotas V. ir V. \$25, Sodonis M. \$25, \$966.
- 2 x \$100 Juškaitienė Ona atm.: Juškaitis Kostas, \$300; Paužolis Antanas ir Rozalija atm. įn.: Gudalienė Liucija, \$100.
- 4 x \$200 Barūnas Kazimieras ir Jadvyga, \$200; Blažys Ambrose ir Mary: įm. Jonaitis Kazys ir Gaila, \$200; Garka Antanas atm. įn.: Garkienė Elena, \$200; Juknevičienė Elena J., \$500.
- 1 x \$270 Kasperaitis Jonas atm. įn.: įm. Kasperaitienė Ona, Racine County Human Services tarnautojai ir draugai, \$270.
- 3 x \$500 Lietuvos savanorio Fulgento Janonio ir žmonos Marijos stipendijų fondas: Janonienė Marija, \$28,000; Šmaižys Petras atm.: Palionis G. ir T., Jurjonienė F. ir Jurjonas V. ir P. \$100, Andriulis P. \$30, Artmonas V. ir E. \$30, Pamataitis H. ir A. \$30, Šakinis J. ir L. \$30 ir 20 kt. asm., \$600; Žitkus Pranas atm.: Žitkuvienė Janina, \$1,900.
- 1 x \$670 Šimkus Stasys, \$7,147.05.
- 2 x \$1,000 Adomaitis Jonas, \$3,000; Morkevičius Juozas Bronius, Vida ir Marijėlė: įm. Pranskevičius Augustinas ir Marija, \$1,000.
- 1 x \$2,000 Padolskis Vyskupas Vincentas atm. įn.: Navickas Tadas \$2,000.
- 1 x \$5,000 X fondas, \$10,300.
- Iš viso \$12,665.00**

1990 m. spalio mėn.

- 4 x \$10 Gedgaudienė Vincanta atm. įn., \$110; Lukienė Viktorija atm. įn., \$10; Stančius Petras, \$110; Vaitkevičius Stasys, \$190.
- 1 x \$20 Vaičiūnienė Kazimiera, \$470.
- 5 x \$25 Blažaitis Juozas atm. įn.: Mickevičius B. ir G. \$25; Daukantas Bladas ir Zuzana, \$575; Kižytė Audronė, \$125; Kviklys Bronius atm.: Jurkūnienė Laima, \$275; Špaukas Pranas, \$125.
- 4 x \$40 Navickas Petras, \$540; Orentas Jonas atm. įn.: įm. 3 asm., \$40; Petkienė Barbora atm. įn.: įm. 4 asm., \$40; Punks Justas atm.: įm. 3 asm., \$265.
- 9 x \$50 Bikinas Juozas ir Kotrina atm. įn.: Mikalauskienė Emilija, \$200; Janušauskas Jonas, \$170; Krasauskas kun. Rapolas, \$150; Laukys Eduard ir Danutė, 150; Petravičienė Lidija, \$230; Pračkaila Mindaugas ir Nijolė, \$250; Skrupskelis dr. Ignas atm. įn.: Skrupskelienė Alina, \$250; Šulaitis Alexandras atm. įn.: Mošinskis Angela, \$50; Vizgirda Domicelė ir Juozas (miręs), \$650.
- 1 x \$60 Navickienė Ona atm. įn.: Navickas Petras, \$160.
- 2 x \$75 Šlapelienė-Piaseckaitė Marija atm. įn.: Sirutienė

A. A. JONUI ADOMAIČIUI

mirus, skausmo prislėgtai žmonai Onai ir giminėms reiškiamo gilią užuojautą ir kartu liudime.

"Antros Jaunystės" choras: Motūzienė Bronė
muzikas Mamaitis Vincas Nakiėnė Bronė
Baltutienė Ona Pileckas Antanas
Beleckienė Genė Peleckienė Ona
Čepukas Balys ir Julija Plečkaitienė Anelė
Dėdiniėnė Viktorija Vėlavičius Alfonsas
Gečienė, Genė Zomba Juozas
Kačinskienė, Sofija Žebertavičienė Elena
Kvečas Albertas Žukauskas Klemensas ir Anelė
Labutis Vitas
Lukienė Elena Sunny Hill, Florida
Mecys Vytautas

PADEKA A.A. ADELĖ VILGOSAS,

po ilgos ir sunkios ligos, pašaukta Visagallo Dievo, mirė 1990 m. gruodžio mėn. 30 d. Palaidota sausio mėn. 3 d. Priskėlimo kapinėse.

Nuoširdžiai dėkojame giminėms, draugams ir pažįstamiems už lankymą velionės koplyčioje, dalyvavimą gedulingose pamaldose ir palydėjimą į amžinojo poilsio vietą.

Nuoširdžiai dėkojame už paaukotas Šv. Mišias už velionės sielą, prisijusias gražias gėles ir visiems už pareikštą nuoširdžią užuojautą skausmo valandoje.

Ypatinga padėka kun. Sakalauskui ir kun. Militai už Šv. Mišių aukojimą ir pamokslą, maldas koplyčioje ir kapinėse. Solistei p. Kroktytei ir vargonininkui p. Petraičiui už jautrias giesmes bažnyčioje.

Dėkojame laidotuvių direktorei p. Bigenienei už labai rūpestingą patarnavimą, ir karsto nešėjams.

Nullūdę: *sinus Alfredas ir marti Dalia*

Gražutė, \$200; Šlapelis dr. Jurgis atm. įn.: Sirutienė Gražutė, \$200.

59 x \$100 A.L.R.K. Moterų Sąjungos 20 kuopa: atst. pirm. Meilus Grasilia, \$100; Andrejauskas Pranas ir Monika, \$100; Augonis Stasys, \$650; Bakšys Bronius, \$300; Bobiniėnė Konstanca atm. įn.: Bobinas Janina ir Feliksas, \$900; Boguta Motiejus ir Eugenija, \$300; Brazaitienė Konstanca atm. įn.: Brazaičiai Vida ir Dainius, vaikiai, \$100; Bružienė Elena atm. įn.: Bobinas Feliksas ir Janina, 900; Černius Rimas, \$1,500; Čėsna Petras atm. įn.: Pumpūtienė Joana, \$100; Čiunka Tomas atm. įn.: Vaišvila Bronė, \$360; Dailidė Bronius atm. įn.: Dailidė Vytautas ir Joana, \$1,750; Draugelis Arūnas ir Irena, \$525; Duda Stasys, \$300; Gruzdienė Aleksandra atm. įn.: Gruzdis Vincentas ir Genė, \$200; Janulis Pranas, \$600; Janušis Antanas ir Zuzana, \$1,300; Jasas Adomas ir Zuzana (mirusi), \$854; JAV LB Marquette Parko apylinkė; \$1,200; Karoblis dr. Vytautas ir Antanina (mirusi), \$8,100;

Kašinskienė Birutė, \$100; Kasis Jonas ir Ina, \$1,300; Kasparas Pranas, \$1,000; Kinduryš Alfonsas (miręs) ir Ona, \$4,225; Kliorė Bronius atm. 8-tų mirties metinių proga: Kliorienė Antonija, \$1,625; Klova Vincas, \$3,400; Kregždys Juozas, \$100; Kriščiūnas Antanas ir Veronika, \$900; Kulikauskas Edmundas ir Rūta, \$200; Majauskas Kazys ir Elena, \$600; Maldūnas Romas (miręs) ir Liucija, \$200; Matulis Antanas, \$800; Girvilas Kleopas, \$1,100; Plėnys Kazimieras atm. įn.: Plėnienė Sofija, \$1,650; Pupius Andrius: įm. seneliai Petras ir Zuzana Pupiai, \$200; Ramas Povilas ir Ona, \$300; Rėderis Emanuelis atm. įn.: Amerikos Lietuvių klubas \$25 ir 6 kt. asm., \$100; Remienė Marija, \$2,000; Ringus dr. Edmundas, \$2,600; Šamatauskas Viktoras ir Ona, \$1,100; Sealey prof. Raphael, \$400; Šimavičius Mykolas, \$200; Širvinskas Aleksandras atm. įn.: Širvinskaitė Bronė, \$200; Širvinskas Kostas atm. įn.: Širvinskaitė Bronė, \$220; Širvinskas Vladas atm. įn.: Širvinskaitė Bronė, \$200; Šlajus Juozas ir Bronė, \$500; X, \$1,200; Šuopienė Agota, \$100; Tarvydas dr. Pranas (miręs) ir Liucija, \$600; Tiškevičius Stasys, \$1,200; Upchurč Motiejūnas Avery, įm. senelis Motiejūnas Jonas, \$100; Urbonas Vacys ir Stasė, \$1,100; Valiūtė Aistė; įm. Krišto tėvas Bagdonas A. P., \$100; Vidžiūnienė Rūta-Kleva, \$700; Vilutis Edvardas atm. įn.: Vilutienė Marija, \$300; Vitkus Vincas ir Vladislava atm. įn.: Vitkus Eduardas, \$300; Zailskas Antanas ir Teodora, \$300; Zakas Aleksas, \$700; Zėlbienė Bronė atm. įn.: Zėlba Pranas, \$1,100.

1 x \$127 Bernotavičienė Irena Regina atm. įn.: Bernotavičius Petras, \$888.

22 x \$200 Apton-Apanavičius Albinas ir Birutė (mirusi), \$3,300; Aušūra Petras atm.: Aušūra Aldona, \$400; Baltutis Vytautas ir Ona, \$1,300; Baras Stasys ir Elena, \$5,100; Čižikas Balys atm. įn.: Čižikaitė Bronė, \$2,200; Daržinskis Stasys ir Ona, \$300; Dočkus Kostas ir Jadvyga, \$1,100; Gerulis kun. Eugenijus ir Valė, \$210; Gradinskas Jonas ir Ona, \$2,600; Krasauskas Mečys ir Elena, \$1,400; Mikaila Jurgis ir Regina, \$1,200; Narbutas Balys ir Genovaitė, \$500; Ostis Algirdas ir Regina, \$1,100; Pabarčienė-Žiūrytė Bronė, \$200; Pabrėža Aleksas ir Aleksandra, \$2,400; Siliūnas Bronius ir Vladė, \$300; Šumskis Jonas ir Nemira, \$700; Tamkutonis Gerald C., \$1,500; Užgiris Šarūnas ir Audronė, \$200; Vėbra, drs. Juozas ir Genovaitė, \$500; Vilinskas Stasys ir Leokadija, \$1,000; Zubinas dr. Feliksas ir dr. Valentina, \$400.

2 x \$250 Bankauskas Česlovas, \$750; Kontautas Feliksas, \$250.

4 x \$300 Jadviršis Jonas ir Angelė, \$1,000; Jadviršis Petras, \$700; Linkus Kazys ir Mėta, \$1,500; Markevičienė-Karklys Jolanta atm. įn.: Markevičius Algirdas, \$300.

1 x \$320 Kašuba Antanas ir Angelė (mirusi), \$1,000.

3 x \$400 Černius Kazys ir Filomena, \$4,100; Januškevičius Juozas ir Anelė, \$3,000; Plikaitis dr. Juozas ir Barbara, \$7,000.

1 x \$475 Sirutis Aloyzas (miręs) ir Gražutė, \$1,000.

6 x \$500 Baziliauskienė Marija atm. įn.: Geldys Danutė ir Stasys \$215, Ruginius Vitas ir Jurina \$100, Ruginius Algis ir Liūda \$50, Zaparackas Algis ir Jolanda \$25 ir kt. asm., \$1,500; Ivanauskas Antanas atm. įn.: Duoba Juozas, \$500; Pupius Juozas M. ir Maria A., \$500; Račiūnas Valentinas, \$600; Vareikis Kazys ir Ona atm. įn.: Pakalka Julius ir Pranė, \$500; Žolynas Petras ir Vanda, \$1,200.

1 x \$550 Trečiokas Kazys ir Genovaitė, \$2,000.

1 x \$618 Šimkus Stasys, \$7,765.05.

1 x \$700 Žilevičius Stasys ir Zuzana, \$1,000.

1 x \$900 Kregždys Vytautas ir Anelė: Kregždys Juozas, \$1,200.

7 x \$1,000 Andrašiūnas dr. Bronius ir Polė, \$2,000; Burke Edward J. ir Adele C. atm. įn.: Plikaitis Barbara, \$1,000; X, \$2,100; Jablonskis dr. Konstantinas, \$6,500; Karosaitė Violeta atm. įn.: Karosienė Ona, \$1,000; Kručas Bronius ir Anelė, \$2,500; Šuopys Jonas ir Elfriedė, \$7,000.

1 x \$1,288.50 Stankūnas kun. Vaclovas, testamentinis palikimas, \$1,288.50.

1 x \$2,000 Speecher Frank ir Nancy atm. įn.: Kučingis prel. Jonas \$1,000, Rubšys kun. Antanas \$1,000, \$2,000.

1 x \$108,273.69 Stumskienė Petronėlė, testamentinis palikimas, \$109,273.69.

Iš viso \$139,457.19.

Lietuvių Fondo pagrindinis kapitalas 1990.X.31 pasiekė 5,033,163 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, meną, kultūrą ir jaunimą 2,787,586 dol.

Palikimai sudaro svarbią Lietuvių Fondo dalį. Iš viso palikimais gauta 1,460,802 dol.

Sudarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui. Testamente įrašykime šį tikslų pavadinimą:

„LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION, CHICAGO, IL”

Visi rėmkime Lietuvių Fondą, nes gautomis palūkanomis remiama lietuviybė.

1991 METŲ EKSKURSIJA Į LIETUVĄ

Montrealis — Varšuva — Vilnius.

Nuo gegužės 13 d. iki gegužės 30 d. — \$1,732.00

Dėl smulkesnių informacijų kreipkitės L. Stankevičius,

1053 Cr. Albanel, Duvernay, Laval, Que., Canada. Tel. (514) 669-8834.

Chicagos "Vaidilutės" teatro aktorai Giedrė Griškėnaitė ir Vincas Olšauskas Amerika pirtyje premjeroje, kuri buvo vaidinta per VIII Teatro festivalį Chicagoje 1990 m. Nuotr. Jono Tamalauičio

TEISYBĖ APIE KUN. LIONGINĄ JANKŲ

Savo metu Lietuvoje apie kun. Lionginą Jankų, kurį Amerikoje daugelis prisimena kaip atsivadavusį Balfro reikalų vedėją ir kilnų žmogų, buvo rašoma daug neteisybės. Lietuvoje būdamas, jis vadinosi Jankausku, bet vėliau jis savo pavardę sutrumpino. Tačiau tarybinėje spaudoje jis vis dar tebebuvo vadinamas Jankausku. Jis buvo teistas už akių ir nuteistas... už žmogžudystę 15 metų kalėjimo. Panašiai buvo atsitikę ne su vienu lietuviu patriotu, kuris vienaip ar kitaip buvo nepriimtinas komunistams. Buvo autorių, kurie savo knygose net vadinę jį "gaujos vadu, nužudžiusiu tūkstančius žmonių".

Dabar Lietuvoje stengiamasi tų apšmeižtų žmonių garbę atitaisyti. *Skuodo žodis* savo skiltyse dar 1989 m. spalio pabaigoje įdėjo dvi kun. Jankausko-Jankaus nuotraukas, klausdamas, ar skudiškiai jį pažįsta, ir žadėjo kitose laidose apie jį suteikti teisingos medžiagos.

Atrodo, kad tame laikraštyje jau buvo atspausdinti du pasisakymai, nes *Darbininkui* vieno neseniai Lietuvoje viešėjusio kunigo prisiųstoje iškarpoje yra atspausdintas trečias rašinys (*Skuodo žodis*, Nr. 2, 1990 m. vasario 1). Rašo Ona Gauriliūtė, pradėdama: "Perskaičiusi Onos Girdžiūnienės ir Adelės Šilgalytės straipsnius apie vokiečių okupacijos metu buvusio Skuodo kapeliono kun. Liongino Jankausko veiklą, prisiminiau ir aš, koks jis žmogus buvo. Nedvejodama atpažinau, pamačiusi *Skuodo žodyje* kapeliono nuotrauką".

Autorė, kuriai anų jvykių laikais buvo 17-18 metų amžiaus, aprašo, kaip kun. Jankus, raudonajai armijai pasitraukus, Skuode organizavo senelių ir beglobių namus, kaip jis rūpinosi tais, kurie po miestelio gaisro liko be pastogės, kaip organizuodavo maistą, ypač pieną moterims su mažais vaikais, kaip užstodavo kalinius, žydus, kaip rūpinosi jaunimu. Jo pamoksluose atsispindėjo Tėvynės meilė, jis ragino šelpiti nuo karo nukentėjusius, nepabūgo pasisakyti prieš okupantus.

Ji rašo, kad "Visiška netiesa, kad kun. Jankauskas vaikščiojo su kažkokiomis galifė kelnėmis ir kita iššaukiančia apranga ir nešiojosi ginklą. To tikrai nebu-

vo. Dažniausiai jis dėvėjo sutaną. Į save visai nekreipė dėmesio, būdavo labai užimtas, daugiausia laiko pašvėsdavo labdaros darbams. Nemažai laiko skyrė pastoraciniam darbui, daug laiko pašventė jaunimo auklėjimui, skiepydamas jam meilę skriaudžiamiesiems, kaltindamas tuos, kurie kėlė ranką prieš žmogaus gyvybę".

Kaltintojai, kai buvo fabrikuojama prieš kun. Jankų byla, tvirtino, kad tikrai buvę žmonių, mačiusių kunigą besislapstantį apie autorės tėvų namus. Tačiau tikrovėje, autorė rašo, kad kun. Jankus niekad nebuvęs nei jos tėvų sodyboje, nei troboje. Jos tėvams tekę daug nukentėti, nes dažnai vykdavo kratos ir kitaip juos komunistinė valdžia persekiojo. Net ir pačiai autorei dėl to įtarimo buvo sudaromi įvairūs, mačiusių kunigą besislapstantį apie autorės tėvų namus. Tačiau tikrovėje, autorė rašo, kad kun. Jankus niekad nebuvęs nei jos tėvų sodyboje, nei troboje. Jos tėvams tekę daug nukentėti, nes dažnai vykdavo kratos ir kitaip juos komunistinė valdžia persekiojo. Net ir pačiai autorei dėl to įtarimo buvo sudaromi įvairūs sunkumai mokykloje, o paskui ir darbovietėje. Autorė džiaugiasi, kad Lietuva atgimsta, bet gailisi, kad komunizmo viešpatavimo metais kraštui ir žmonėms padaryta daug žalos, kurią bus sunku atitaisyti.

GRAŽUS FUTBOLININKŲ BALIUS

Lapkričio 17 d. Lemonte, Pasaulio lietuvių centre, apie 220 svečių buvo susirinkę į Chicagos "Lituanicos" futbolo klubo 40 metų sukakčiai paminėti balių. Čia programą pravedė klubo veteranas futbolininkas Jonas Žukauskas, o svečius pasveikino dabartinis klubo pirmininkas Alberto Glavinskas. Taip pat žodžiu sveikino pora vietos amerikiečių žymiųjų futbolo pareigūnų, o raštu — Chicagos burmistras Richard Daley, ŠALFASS pirm. Valdas Adamkus, gen. konsulas Vaclovas Kleiza ir kt. (jų sveikinimai įdėti į Ed. Šulaičio redaguotą klubo sukaktuvinį leidinį, kurį gavo šio baltiaus dalyviai).

Pirmosios ir antrosios futbolo komandos žaidėjai gavo gražias plaketes, o geriausieji žaidėjai (po vieną iš abiejų vienuolių) specialius trofejus. Pirmosios komandos geriausiuoju žaidėju buvo pripažintas talkininkas iš Lietuvos — Rolandas Siniakovas.

E. Tyl.

DARBININKAS

NEW YORK

Administr. .... (718) 827-1351
Redakcija. .... (718) 827-1352

Spaustuvė .... (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas ... (718) 827-7932
Salė (kor.) .... (718) 827-9645
Salės adm. .... (718) 235-8386

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Vysk. Paulius Baltakis, OFM, yra išvykęs pailsėti į Floridą. Svečiuojasi pas kun. Vytautą Pikturną, Singer Island. Sausio 20 jis atlaikė pamaldas lietuviams Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje, kur nuolat būna lietuviškos pamaldos. Ten Juno Beach ir Pompano lietuvius aptarnauja kun. Vytautas Pikturna. Per mėnesį Šv. Pauliaus nuo Kryžiaus bažnyčioje lietuviškos pamaldos būna tris kartus, o vieną kartą — Pompano.

New York Times dienraštis apie įvykius Lietuvoje labai plačiai rašė kiekvieną dieną paskutinę savaitę. Dėjo ir daug nuotraukų, kaip okupantai rusai persekioja lietuvius. Informacija buvo tiksliai ir išsami.

Televizija taip pat daug dėmesio skyrė įvykiams Lietuvoje, kaip sovietų kariuomenė nori sutramdyti tautinį patriotinį tautos nusiteikimą. Kabelinės televizijos stotys irgi daug rodė apie Lietuvą. Stotis CNN kas pusvalandį padaro žinių apžvalgą. Žinios apie Lietuvą pirmavo, kol prasidėjo karas su Iraku. Kita kabelinė stotis — "Discovery" — sausio 13 davė labai įdomią, gerai parengtą programą apie Lietuvos įvykius, kaip žmonės kovoja su okupacine kariuomene.

CBS televizijos stotis, perduodama vaizdus, kaip sovietų parašitūninkai muša žmones Vilniuje, pasinaudojo žinomo fotografo-filmintojo Viktoro Kapočiaus padaryta vaizdajuoste, nes sovietų kareiviai atėmė iš CBS filmintojo jo pagamintą juostą.

Iš Metropolitan operos rūmų sausio 26, šį šeštadienį, 1:30 val. popiet New Yorko laiku per radiją bus transliuojama Giuseppe Verdi opera *Un Ballo in Maschera*. Pagrindiniai solistai: Aprile Millo, Harolyn Blackwell, Elena Obraztsova, Luciano Pavarotti, Leo Nucci. Diriguoja James Levine. Vasario 2, ateinantį šeštadienį, bus transliuojama W. A. Mozart opera *Don Giovanni*.

PRANČIŠKONŲ SPAUSTUVĖJE IŠSPAUDINTOS KNYGOS

Prančiškonų spaustuvėje Brooklyne atbaigtos ir į kietus viršelius įrištos dvi knygos:

Dr. Konstancijos Paprockaitės - Šimaitienės — *Moteris su baltu chalatu*, kur ji aprašo įvairius ligoninės gyvenimo nuotykius. Knyga turi 494 puslapius.

Tėv. Juozo Kęstučio Butkaus, OFM — *Dievo Žodis*. — Pamokslai sekmadieniams ir šventėms, B dalis, 222 puslapiai.

Kultūros židinio A. Maceikos vardo biblioteka bus atidara kiekvieno mėnesio pirmą sekmadienį nuo 12 iki 2 val. popiet arba pagal susitarimą, skambinant V. Sidui — 203 762 - 9726.

Darbininko metinis kalendorius su spalvotu viršeliu persiunčiamas į Lietuvą jūsų draugams ir pažįstamiems oro paštu. Pranešant gavėjo adresą prašoma pridėti 7 dol. už kiekvieną kalendorių. *Darbininkas*, 341 Highland Blvd., Brooklyn, N.Y. 11207.

DEXTER PARK PHARMACY
Wm. Anastasi, B. S.
77-01 JAMAICA AVENUE
(Cor. 77th Street)
Woodhaven, N.Y. 11421
WE DELIVER
296-4130

MIŠIOS UŽ VILNIAUS KANKINIUS

Už sausio 13 dieną Vilniuje komunistų nužudytus lietuvius kankinius sausio 26, šeštadienį, 11 val. pranciškonų koplyčioje Brooklyne bus aukojamos gedulingos mišios. Visi yra kviečiami dalyvauti.

Dail. Ceslovas Janušas jau kuris laikas sunkokai serga ir yra paguldytas Šv. Juozapo ligoninėje. Dailininkui daromi tyrimai, kuo jis serga, bet vis tikros ligos daktarai negali nustatyti.

Dailininkas ir rašytojas Jonas Rutenis, anksčiau gyvenęs Woodhavene, NY, prieš keliolika metų išsikėlęs į Cape Codą, šiuo metu sunkokai serga. Grįžęs iš ligoninės, gydos žmonos Veros priežiūroje. Ji dažnai aplanko sesuo Ona Osmolskienė, gyvenanti Richmond Hill, N.Y.

Alfonsas Samušis, kai siautė sniego audros, nešė šiukšles laukan, paslydo ant laiptų ir krisdamas susižeidė nugarą. Susižeidimas palietė kai kuriuos kūno juosius. Dabar namuose gydomi ir pamažu sveiksta.

Maironio lituanistinė mokykla dėl siautusių pūgos sausio 13 neturėjo pamokų. Dabar po Kalėdų atostogų pamokos prasidėjo sausio 19.

Vytautas Maželis, mūsų žinomas fotografas, rengia savo nuotraukų knygą. Joje bus sutelkti tik portretai — žmonių veidai. Knygą projektuoja pavadinti "Veidai išėjimoje". Prieš Kalėdų šventes buvo nuvykęs pas dailininkus Antaną ir Anastaziją Tamošaičius, gyvenančius Kanadoje, ir juos fotografavo. Knygoje bus sutelkta apie 200 veidų. Jo darbų paroda yra likusi Lietuvoje. Ji buvo surengta Vilniuje, Kaune, vasario mėnesį turėtų būti ir Marijampolėje.

E. Vazgis iš Gloucester, MA, visada remia spaudą. Labai dėkojame už prenumeratos atnaujinimą ir 40 dol. paramą *Darbininkui*.

Madų paroda vyksta vasario 24 d. Kultūros židinyje. Parodoje dalyvauja iš Lietuvos atvykusi madų kūrėja Laima Kygaitė. Rengia LMK Federacijos New Yorko klubas.

Išnuomojamas penkių kambarių butas antrame aukšte, Ridgewood, N.Y., rajone. Teirautis vakarais telef. 718 456 - 6672.

Romas Pukštys, TRANSPAK firmos savininkas, vėl vyksta į Lietuvą vasario mėn. pradžioje. Pinigai pervedami doleriais jūsų giminėm. Perkami automobiliai pigiai. Atsiskaitymas iki vasario mėn. 6 dienos. Transpak, 2638 W. 69th St., Chicago, IL 60629. Tel. 312 436 - 7772.

CARGO Į LIETUVĄ! G. T. INTERNATIONAL praneša, kad nuo gruodžio 24 d. dėl sunkios ekonominės padėties, labdaros vardan visus drabužius ir maistą galima VISIEMS siųsti CARGO į Lietuvą BE MUITŲ! Siunčiame oro linija. Minimumas 110 sv. (50 kg). Kaina \$1.45 sv. (\$3.19 kg). Kreiptis į G. T. INTERNATIONAL, 9525 So. 79th Ave., Hickory Hills, IL 60457. Tel. 708 430 - 7334.

Darbininko kalendorius buvo išsiųstas visiems prenumeratoriams. Dėl kokių nors priežasčių kalendoriaus negavę, prašomi pranešti administracijai ir kitas egzempliorius bus pasiųstas pirma klase.

Dr. Marija ir Aleksas Žemaičiai iš Leonia, NJ, yra išvykę į Floridą, kur Singer Island turi savo butą prie pat Atlanto vandenyno. Aleksas 1990 m. vasarą lankydamasis Lietuvoje, Parlamento rūmuose, Vilniuje, buvo pargriuvęs ir susižeidė petį. Tą petį dabar atsidėjęs gydo besimaudydamas vandenyne.

Vasario 16-osios minėjimas šiais metais bus vasario 17. Minėjimas prasidės iškilmingomis pamaldomis Apreiškimo parapijos bažnyčioje 11 val. ryto. 3 val. popiet minėjimas bus tęsiamas Kultūros židinyje su neeiline programa.

Vyr. skaučių židinio Vilija sueiga įvyks š.m. vasario 6 d., trečiadienį, 7:30 v.v. pas sesę Rasą Miklienę, 10 Church St., Great Neck, N.Y. Tel. 516 482 - 0196.

Klaipėdos krašto atvadavimo sukaktis paminėta sausio 20 Kultūros židinyje. Paskaitą skaitė Alfonsas Samušis. Į klausimus atsakinėjo ką tik iš Lietuvos grįžęs dr. Bronius Nemickas. Platesnis aprašymas kitame *Darbininko* numeryje.

Juozas Mauragas iš New Providence, NJ, ketveri metai yra dosnus spaudai. Atnaujino prenumeratą atsiųsdamas 50 dol. *Darbininkui* paramą. Padėka už ją.

Albina K. Lipčienė iš Putnam, CT, su prenumeratos atnaujinimu atsiuntė 50 dol. spaudai stiprinti. Šešeri metai remia *Darbininką* su dosnia auka. Labai ačiū.

Julius Botyrius iš Ridgewood, N.Y., atsiuntė 30 dol. *Darbininko* 75-rių metų jubiliejaus proga, linkėdamas ir toliau puoselėti lietuviškumą ir patriotizmą. Labai dėkojame už viską.

KONGRESMANAS ACKERMAN UŽ PABALTIJĮ

Kongresmanas Gary L. Ackerman (D.-Queens), ryšium su įvykiais Vilniuje, sausio 16 išleido pareiškimą. Jis smerkia smogikų veiksmus prieš nekaltus civilinius gyventojus, remia prezidentą Bush, kai jis kviečia Gorbachovą sustabdyti žmonių žudymą, bet eina dar toliau. Jis sako: su diktatoriais nebus prekiavimo; su žmogžudžiais nebus viršūnių konferencijos, ir nebus Amerikos pagalbos tiems Kremliaus žudikams, kurie nori sugrįžti į praetis tamsiuosius laikus.

V. Katinas iš Richmond Hill, NY, atsiuntė dviejų metų prenumeratos mokestį ir keletas metų prideda paramą *Darbininkui*. Dėkinga administracija už 35 dol. paramą spaudai.

D. ir M. Petrikas iš Farmingdale, NY, visada remia spaudą. Šiomet atsiuntė 40 dol. *Darbininkui* paremti. Dėkojame.

J. A. Milukas iš Garden City, NY, jau dešimtmetis atnaujina *Darbininko* prenumeratą su šimtaine. Nuširdi padėka došniam spaudos rėmėjui.

Iš Lietuvos atvykusi moteris ieško slaugės darbo senesnių žmonių aplinkoje. Turi geras rekomendacijas. Skambinti vakarais telefonu 718 279 - 1034 arba 718 894 - 2812.

Lietuviški raguoliai — šaškočiai kepami pagal Punsko lietuvių receptą. Kreiptis į Birutę telef. 718 235 - 5272. Kepinių skonis labai geras. Kainos prienamos. Parduodamas pilnas raguolis, o taip pat dalimis — pagal svorį.

Hartfordo lietuvių grupė, atvykusi į demonstracijas sausio 19 prie Sovietų pasiuntinybės New Yorke. Antras iš dešinės — Jonas Šaulys. Nuotr. L. Tamošaičio

Aldona Mackevičius iš Kew Gardens Hills, N.Y., su prenumeratos atnaujinimu, atsiuntė 60 dol. auką sukaktuvių 75 — metų progą. Padėka spaudos rėmėjai.

A. Mažiulis iš S. Boston, Mass., apsimokėjo dvigubą prenumeratos mokestį, parašė *Darbininkui* gražių linkėjimų laišką su 80 dol. auka. Dėkojame už viską.

Vyras ir moteris, atvykę iš Lietuvos, ieško bet kokio darbo. Vyras yra inžinierius. Skambinti bet kokių laiku: 847-1505.

INŽ. VYTAUTAS IR BRONĖ PAULIAI IŠSIKELIA Į FLORIDĄ

Inž. Vytautas Paulius, gyvenęs Allendale, N.J., plačiai reikėsi kaip statybininkas, pristatęs įvairiausių pastatų, gyvenamųjų namų. Ir jis pats ten turi gražius, didokus namus, įrengtus ištaigiai. Tuose namuose niekada netrūko svečių. Čia svečiavosi ir "Armonikos" ansamblis iš Vilniaus.

Jis apsisprendė, kad reikia sumažinti savo tiesioginį darbą, įsikurti Floridoje, ten pasistatyti

kitus namus ir čia apsilankyti tik tada, kai to reikalauja pradėti ir nebaigti kontraktai, kiti biznio reikalai.

Gerokai prieš Kalėdas jis savo laivu išplaukė į pietus. Jo laivas yra 60 pėdų. Čia kartu keliavo jo žmona Bronė, žmonos motina p. Kulienė. Laivą vairavo specialistai iš Lietuvos iškviestas jūrininkas Darius Miniota, čia atvykęs su žmona. Jis yra sūnus įžymio jūrininko Igno Minio, kuris organizavo jachtų kelionę per Atlantą ir jom vadavo.

To žygio didžiausias rėmėjas ir buvo inž. Vytautas Paulius. Jis paaukojo 15,000 dol., kad rengėjai galėtų sumokėti New Yorko uosto valdybai už jachtų įplaukimą ir sustojimą.

Floridoje sustojo prie Singer Island krantų, kur gyvena Paulių bičiuliai dr. Marija ir Aleksas Žemaičiai, Kęstutis ir Ona Miklai. Atplaukę išnuomojo butą visai prie vandens, kad galėtų sustoti jų laivas. Tuoj nusipirko brangų automobilį ir pradėjo organizuoti naują gyvenimą. Jis ieško sklypo ir nori pasistatyti naujus pajūrio namus.

Savo namuose V. ir B. Pauliai surengė gražias Kūčias, kuriose dalyvavo minėti dr. Marija ir Aleksandras Žemaičiai, Kęstutis ir Ona Miklai. Dalyvavo lietuviškose Kalėdų pamaldose, N. Metų sutikime.

New Jersey ir New Yorko apylinkėi tai didelės nuostolis, kai iš jų apylinkių pasitraukia toks dosnus, judrus mecenatas, lietuviškų reikalų rėmėjas. bet jis čia dar dažnai lankysis ir mūsų neužmirš.

Linkime jiems gražių saulėtų dienų Floridoje, nepamiršti Lietuvos, lietuviškos veiklos išėjimoje. (p.j.)

KVIEČIAME Į TRADICINĘ VASARIO MĖN. PARODĄ

Skubi įvykių raida mūsų dėmesį perkėlė į Lietuvą, į Persų ilanką. Ir pro tuos įvykius sugrįžkime į mūsų Kultūros židinį, kur vasario 9 - 10 įvyks tradicinė dailės paroda. Ji skiriama Lietuvos nepriklausomybei pagerbti.

Kai dabar Lietuvoje okupantai daro visa, kad pražudytų Lietuvos nepriklausomybės idėją, tai mūsų triušas, mūsų kūryba turi liudyti nepriklausomybės prasmę, stiprinti jos siekimą. Tik nepriklausomybė įgalins normalią meno raidą, savos kultūros ugdymą.

Jonas Skladaitis iš Philadelphia, PA, nuolatinis spaudos rėmėjas, atnaujino prenumeratą ir 30 dol. paskyrė spaudos reikalams, ypač kalendoriui. Dėkojame.

Bronius Stankaitis iš Paterson, NJ, atnaujino prenumeratą su visa šimtaine ir įsigijo knygų už didesnę sumą. Labai ačiū už eilę metų *Darbininko* rėmimą.

Lietuvė moteris ieško 3 - 4 kambarių buto Richmond Hill apylinkėje. Skambinti 201 998 - 5286.

New Yorko lietuvių jaunimas protestuodamas prieš žiaurius įvykius Lietuvoje, demonstruoja prie Sovietų pasiuntinybės New Yorke sausio 13 popietėje. Dar kita demonstracija ten pat vyko sekmadienio vakare. Nuotr. Ramutės Česnavičienės